

PRAVA SMER

Glasilno 72. brigade Slove

junij 2009

Številka 11

Dan inženirstva, 14. inženirski bataljon
Usposabljanje 18. BJRKBO za dosego KOZ
Dnevi odprtih vrat vojašnic 72. brigade

Spoštovane pripadnice in pripadniki 72. brigade

V preteklem obdobju smo ponovno dokazali da skupaj zmoremo opraviti še tako zahtevne naloge. Številni pripadniki 72. brigade so bili izjemno uspešni tako doma kot v tujini. Nekaj pripadnikov je zapustilo naše vrste in bodo svojo odličnost dokazali v drugih enotah Slovenske vojske. Pridobili pa smo tudi nekaj novih članov, ki prinašajo nov zagon in pogled na vsakodnevne izzive.

Vsakdo od nas čuti, da je v določenem pogledu enak ali vsaj zelo podoben drugim ljudem. Prav to nas dela človeške. V nekaterih pogledih občutimo enakost s pripadniki skupine, ki ji pripadamo. Občutek tovarištva, soodvisnosti in pripadnosti krepi tako samozavest posameznika, kot vojaškega tima. Skupinska identiteta je izraz kolektivne povezanosti. Kolektivi z visoko identiteto pripadnikov so zelo močni in v najtežjih pogojih praviloma dosegajo boljše rezultate. Zavedati se moramo, da so naše enote sestavljene iz posameznikov, ki sicer nosijo enako uniformo in oznake pripadnosti, a so po svojem psihološkem sklopu precej različni. Zato je

potrebno, da se potrudimo v poenotenju in ustvarjanju soodvisnih vojaških timov, kjer bomo uspešno izvrševali skupne naloge in se borili za skupne cilje. Z večanjem solidarnosti v skupini se posledično večja tudi njena uspešnost.

Da bi bili naši vojaški kolektivi uspešni je potrebno dosledno spoštovati vrednote. Čast je zagotovo osnova sistema prepričanj vsake vojaške ustanove. Med častne osebe sodijo tisti, ki imajo smisel za ločevanje med dobrim in slabim. Čast je namreč bistvenega pomena za zaupanje tako znotraj enote kot med enotami. Medsebojno zaupanje pa je najmočnejši garant povezanosti v naših enotah.

Zato ne smemo ohranjati stanja v naših enotah, kot smo ga navajeni, temveč moramo neprestano graditi stanje, ki ga potrebujemo za uspešen razvoj in realizacijo novih nalog.

podpolkovnik
Ernest Anželj
poveljnik

PRAVA SMER

Glasilo 72. brigade
Slovenske vojske

Številka 11
junij 2009

Naslov uredništva:

Poveljstvo 72. brigade,
Ramovševa 2, 2000 Maribor
telefon: 02/332 23 51
faks: 02/332 24 07

Odgovorni urednik:

Ernest Anželj

**Namestnica
odgovornega urednika:**

Nataša Svetina

Uredniški odbor:

Matija Vrbnjak
Marta Prevolšek
Mateja Kokol
Klemen Beras
Vito Muhič

Lektoriranje:

Marija Novak

Oblikovanje in tisk:

Schwarz, d. o. o.

Fotografija na naslovnici:

14. INŽB

Naklada:

2.000 izvodov

Glasilo je namenjeno
informiranju pripadnikov
72. brigade.

Avtorski članki objavljeni
v glasilu Prava smer niso
uradno stališče 72. brigade
Slovenske vojske.

Kdor dela, greši. Prosimo
vas, da vse morebitne
napake prijazno posredujete
na elektronski naslov:
pravasmer@gmail.com

Zahvaljujemo se vsem, ki so
sodelovali pri pripravi izdaje.

Avtorji fotografij so pripadniki
72. brigade oziroma tisti,
ki so navedeni.

Proslavili dan 14. INŽB
in inženirstva Slovenske vojske 8

Dan odprtih vrat vojašnic
72. brigade 9

Srečanje zaposlenih
710. učnega centra Pekre iz leta 1991 . . . 9

Koncert 72. brigade in ORKSV
v Mariboru 9

»Preživetje v naravi« 17

Usposabljanje pripadnikov
pogodbene rezervne sestave
za sodelovanje na operacijah
kriznega odzivanja 18

Streljanja s pehotno oborožitvijo 18

Usposabljanje PPRS- vžig eksploziva
na Počku 18

Delovna akcija 14. inženirskega
bataljona 19

Srečanje upokojencev MORS
v Vojašnici generala Maistra 19

Usposabljanje PPRS 45. OKB 19

Tečaj usposabljanja inštruktorjev
mirovnih operacij na Češkem 20

Uvodnik 2

14. inženirski bataljon 4

Stari in novi obrazi 5

Primopredaja dolžnosti poveljnika
132. gorskega bataljona 6

Kosovo z vidika prvih
pripadnikov NTT-ja 2. del 7

Obisk poveljnika sil v 72. brigadi 8

Slovesnost ob dnevu 18. BJRKBO 8

Dnevi odprtih vrat - fotoreportaža 10

Spomin na generala Maistra 12

Usposabljanje 18. BJRKBO za doseg
končnih operativnih zmogljivosti 14

Uspešno prvo polletje za pripadnike
72. POVLOGV 20

17. memorialni tek Boštjana Kekca 21

4. otroška varnostna olimpijada 21

Prvenstvo SV v malem nogometu
in odbojki 21

Strelnsko tekmovanje s tujimi obrambnimi
vojaškimi atašeji 21

Prvenstvo Slovenske vojske v šahu 21

Raziskovanje jam na Novi Zelandiji 22

Seznam prejemnikov priznanj
72. brigade za obdobje
marec-junij 2009 23

Najboljši vojak in podčastnik
72. brigade v obdobju januar -
marec 2009 23

14. inženirski bataljon

14. inženirski bataljon (14. INŽB) je enota v sestavi 72. brigade, nastanjena v vojašnici Novo mesto.

Začetki 14. INŽB segajo v leto 1992, ko je bila pri takratnem RŠ TO ustanovljena 105. inženirska četa, ki je takoj začela z usposabljanjem za VED (vojaško evidenčno dolžnost) pionir. Z razvojem takratne TO in pozneje SV so rastle tudi potrebe po razvoju inženirskih enot. Tako je 105. inženirska četa v svojo sestavo sprejela obnovljen težki mehanizirani most (TMM-3), kmalu zatem še montažni most, prvi gradbeni stroj – kopalec nakladalec... Pojavile so se potrebe po novih znanjih in novi organizaciji. Začeli smo usposablјati za novo VED – mostovik. V času naborniške vojske smo usposobili 24 generacij vojakov za VED pionir in mostovik. Z ukazom načelnika GŠSV z dne 22. 8. 1997 je 105. inženirska četa prerasla v 14. inženirski bataljon.

Enota je nepogrešljiva na številnih vajah, tako na področju inženirske podpore sodelujočim enotam, kot tudi v inženirski pripravi terena za vajo, ureditvi infrastrukture in pozneje sanaciji območij vaj. Po vseh večjih naravnih nesrečah v Sloveniji je enota aktivno sodelovala pri odpravi posledic. Najpogostejše naloge so bile sanacija plazov, odstranjevanje naplavin in izdelava nadomestnih mostov. V enotah napotenih v operacije kriznega odzivanja, že od samega začetka sodelujejo tudi posamezniki iz 14. INŽB in na ta način pridobivajo pomembne izkušnje, ki jih po vrnitvi uspešno vključujejo v delo in nadaljnji razvoj bataljona. Od leta 2007 v silah KFOR uspešno deluje inženirska gradbena skupina, ki podpira enote KFOR in zelo uspešno sodeluje s civilnim prebivalstvom Kosova na

Beseda INŽENIRSTVO izhaja iz latinske beseda INGENIUM - ostroumnost, dar iskanja, ustvarjalnost, naprava in INGENIARIUS - iskalec, konstruktor, graditelj. V znaku enote je taktična oznaka za inženirstvo in moč bataljona. Taktično oznako dopolnjujeta numerični oznaki 1 in 4, kar predstavlja 14. inženirski bataljon. Na sredini znaka je ptič kragulj, ki je znan plenilec ter predstavlja bojevitost, moč in pogum enote, njeno usposobljenost in izurjenost v delu z eksplozivnimi sredstvi, ki jo simbolizira prižgano eksplozivno polnjenje.

Železniki – september 2007

Pripadniki Afganistanske vojske pozorno spremljajo navodila poveljnika MOSTČ/14. INŽB

področju obnove infrastrukture. S tem pomembno dviguje ugled SV in Slovenije v očeh prebivalstva. Ravno tako je pomembne izkušnje pridobila tudi skupina mostovikov, ki je konec leta 2008 usposablјala inženirce Afganistanske vojske za izdelavo montažnih mostov. Za dosežene uspehe so se jim zahvalili tako pripadniki afganistanske vojske, kot tudi najvišji poveljniki mirovnih sil na tem področju.

Danes lahko rečemo, da je 14. INŽB usposobljen za izvajanje osnovnih nalog inženirske podpore, ki vsebuje dejavnosti za ustvarjanje čim boljših razmer za delovanje in zaščito lastnih sil ter oviranje nasprotnikovega delovanja.

V zadnjih letih je bataljon sprejel kar nekaj pomembnih sredstev za izvajanje nalog inženirske podpore. Z gradbeno mehanizacijo lahko zagotavljamo vzdrževanje, popravilo ali izgradnjo začasnih cest, utrjevanje in maskiranje enot, prevoz gradbenega materiala. Sposobni smo premostiti naravne ali umetne ovire do 40 m. Z desantnimi in transportnimi čolni lahko prevažamo vojake in lahko tehniko čez vodne ovire. Usposobljeni in opremljeni smo za ročno premagovanje minsko-eksplozivnih ovir.

Manjši del enote in tehnike je že vključen v izvajanje nalog inženirske podpore v operacijah kriznega odzivanja (OKO).

Naša znanja in opremo uspešno vključujemo v sistem zaščite in reševanja.

Vsa, še tako moderna oprema in mehanizacija pa nima uporabne vrednosti, če z njo ne upravlja usposobljen in motiviran človek. Kvalitetno usposabljanje, tako STAS kot PPRS predstavlja osnovo za uspešno izvedbo nalog. Prenos dragocenih izkušenj izkušenih

Zahteven projekt – most čez Predelico pred mejnim prehodom Predel, januar 2002

pripadnikov na mlajše mora potekati kontinuirano. Prepričan sem, da združitev izkušenj in novih znanj predstavlja ključ za uspeh.

Nadaljnji razvoj 14. inženirskega bataljona vidim v popolnitvi enote z novim kadrom, tako s pripadniki STAS kot PPRS in njihovim usposabljanjem za izpolnitev poslanstva bataljona. Za popolno in kvalitetno inženirsko podporo enotam SV, doma in v OKO, je potrebno zagotoviti moderna sredstva za hitro premagovanje minsko-eksplozivnih in večjih vodnih ovir, sredstva za hitro izdelavo zaščitnih minsko eksplozivnih ovir ter transportna in inženirska sredstva z balistično in proti minsko zaščito. Menim, da bi z združevanjem znanja, ljudi in tehnike lahko še izboljšali organizacijo in odzivnost sistema za zaščito in reševanje.

Nove oblike bojnih delovanj zahtevajo hitro odzivnost enot. Inženirska podpora v teh oblikah bojnih delovanj nikakor ne izgublja na pomenu, ravno nasprotno. Premičnost enot ni odvisna le od modernih transportnih sredstev, temveč tudi od kvalitete komunikacij in zmožnosti premagovanja naravnih in umetnih ovir. V dobro utrjenih in maskiranih objektih bodo ljudstvo in materialna sredstva varna. Z izdelavo lažnih objektov in razporeditvijo maket bomo nasprotnika zavedli, da bo udaril v prazno. Na kvalitetnih in pravilno umeščenih ovirah bo nasprotnik porabil veliko energije in sredstev, nam pa iste ovire omogočajo boljšo obrambo.

Menim, da je pri nadaljnjem razvoju SV potrebno upoštevati tudi našeta dejstva in težiti k enakomernem razvoju vseh rodov SV. S sodelovanjem in sobojevanjem vseh vrst in rodov SV ter primerno logistično podporo je uspeh zagotovljen.

major Marjan Povšič, poveljnik 14. INŽB

Spoštovane sodelavke in sodelavci – pripadnice in pripadniki 72. brigade

V prvih dneh dela v poveljstvu 72. brigade so moje aktivnosti usmerjene predvsem v spoznavanje sodelavcev ter razumevanje poslanstev in nalog podrejenih enot.

Občutki so dobri, saj sem prišel v že urejen kolektiv in zelo lepo urejeno vojašnico. Doživel sem lep in profesionalen sprejem ter ponujeno pomoč mojega predhodnika podpolkovnika Rudija Košmrlija ter ostalih pripadnikov poveljstva brigade in poveljniškologističnega voda. Že v prvih urah preživetih v novem delovnem okolju sem spoznal bistvo mota 72. brigade »SKUPAJ ZMOREMO« in videl, da moram takoj poprijeti za delo. Seveda je moje delo sedaj precej drugačno, vendar menim, da mi bodo doseganje izkušnje v veliko pomoč.

Zadnje tri in pol leta sem bil na čelu 20. motoriziranega bataljona. V tem obdobju je bilo moje delo usmerjeno v izvedbo dveh bistvenih nalog: maksimalno zavzemanje za razvoj zmogljivosti 20. MOTB ter v zagotavljanje pripravljenih sil za mednarodne operacije in misije. Z današnjega zornega kota lahko rečem, da smo v tem obdobju naredili pionirsko delo v prispevku Slovenije pri razvoju hitro odzivnih oboroženih sil Evropske skupnosti v obliki bojnih skupin ter znatno prispevali svoje zmogljivosti na vseh območjih po svetu, kamor SV pošilja svoje pripadnike.

Velika zadeva sta bili tudi dve bojni skupini poslani na Kosovu zaporedoma. V eni, v bojni skupini »TF Nimrod« sem imel tudi priložnost poveljevati pripadnikom 18. BJRKBO, ki so se v značnem številu udeležili te misije. Z njihovim delom sem bil tako v času priprav, kot tudi samem času misije izredno zadovoljen.

V doseganju omenjenih ciljev je bilo nešteto takšnih in drugačnih ovir, ampak rezultati so bili dobri. Zavedam se da bo tudi v bodoče potrebno vložiti veliko truda, da bo moj prispevek koristen in opazen v razvoju in doseganju ciljev poveljstev in enot 72. brigade.

podpolkovnik Igor Iskrač

Pot

Spoštovane sodelavke in sodelavci – pripadnice in pripadniki 72. brigade, ob svojem odhodu iz enote na novo dolžnost se vam vsem zahvaljujem za vaš prispevek na skupni poti pri graditvi in uresničevanju poslanstva enote.

Človeku ob slovesu nehoti misli zbežijo nazaj po poti, v čas skupnega dela v enoti. Kot film se odvijajo dogodki prežeti z različnimi občutki uspehov, porazov, naporov, ko smo s svojim delom prispevali k mozaiku slike 72. brigade in pri tem doživljali zadovoljstva in potrditev lastnega znanja in sposobnosti. Težko je izbrati primerne besede, ki bi opisale vse te občutke in orisale vse dogodke, ki so se v tem času zgodili in zaznamovali skupno pot. Zagotovo pa jo označuje slogan SKUPAJ ZMOREMO, ki je mnogokrat potrdil, da je vsakdo od nas pomemben del 72. brigade, ki je v svojih letih obstoja zgradila svojo prepoznavnost med pripadniki slovenske vojske. Za nami so opravljene nekatere zelo obsežne naloge. Vsaka od teh

nalog je bila pomembna, prav tako kot je bil pomemben prispevek vsakega posameznega pripadnika k njeni realizaciji.

Zdaj, ko na razpotju, ki mi ga prinaša nova dolžnost s ponosom zrem na prehojeno skupno pot, čutim, da »biti pripadnik 72. brigade pomeni ostati njen pripadnik za zmeraj«. Naše službene poti se bodo morda križale tudi v bodoče, zagotovo pa se bomo srečevali in vsak na svoj način, v službi domovine, stopali ciljem slovenske vojske naproti.

Spoštovane sodelavke in sodelavci – pripadnice in pripadniki 72. brigade, želim vam še obilo uspehov, tako v osebnem kot v službenem življenju. Svojemu nasledniku podpolkovniku Igorju Iskraču, novemu namestniku poveljnika, želim uspešno in kreativno delo v 72. brigadi, v enoti, ki je na PRAVI SMERI, kjer je skupinsko delo prežeto z znanjem, sposobnostjo in močjo.

podpolkovnik Rudi Košmrli

Spoštovani sodelavci, drage sodelavke!

Pred sedmimi leti sem prvič vstopil v poveljstvo 72. brigade in danes sem zadnjič z vami kot pripadnik 72. brigade. Ob tej priložnosti me je urednica našega glasila prosila, da vam posvetim nekaj besed. Iskreno moram priznati, da mi ni bilo najbolj vseeno ob tem, ko sem pričel s tem pisanjem. Pravzaprav sem podoživljal vse občutke slovesa, ki so me preplavljali, ko sem praznil svojo pisarno...

Takrat – pred sedmimi leti sem kot mlad in nadobuden podporočnik mislil, da se je zame odprlo nebo – tako mlad in komaj podporočnik, pa direktno na poveljstvo brigade... Gotovo je nekdo opazil moje neverjetne sposobnosti. Ko sem nekaj dni za tem prejel tudi uradni ukaz o razporeditvi, sem spoznal, da je morda moje navdušenje nekoliko preuranjeno. Ali celo neupravičeno. Moje delovno mesto je namreč imelo naziv »kandidat za opravljanje splošnih zadev«. Verjetno se je moja pokojna mati takrat obračala v svojem preranem grobu, a jaz sem svojo dolžnost sprejel s ponosom in suvereno začel opravljati »splošne zadeve«.

Tudi nadaljnja leta so mi postregla z zanimivostmi na vseh mogočih področjih. Moje delo in življenje v 72. brigadi bi lahko glede na

»dolgih 7 let« brez kančka pretiravanja opisal kot resnično pravljico. Imel sem priložnost, da sem lahko v teh letih spoznal in sodeloval s čudovitimi ljudmi, s kvalitetnimi častniki, podčastniki in vojaki, ki so razumeli svoje poslanstvo. Že samo dejstvo, da se težko spomnim

dneva, ko ne bi z veseljem prišel v službo, pove vse. Skupaj z vami sem preživel marsikaj – od menjave šefov, do različnih sprememb v strukturi in poslanstvu naše brigade. Ni nam bilo vedno lahko, in vendar sem prepričan, da se boste strinjali z menoj, da nam je večino časa bilo lepo.

Kot verjetno veste, sem se pred kratkim tudi poročil. Da, povsem samovoljno sem si nadel ta križ, ki ga mnogi nosite že vrsto let. Res je sicer, da me je moj tast – po poklicu zobozdravnik – pred časom, ko sem ležal z odprtimi usti na njegovem stolu, dokaj odločno vprašal: »Kaj je zdaj, se misliš ženit?...«. A tega res nisem dojel kot grožnjo. Skratka – sprejel sem to novo vlogo v svojem življenju in resnici na ljubo mi je še vedno nekoliko hecno, če mi kdo reče, da sem neko »MOŽ« ali »SOPROG«. Res pa je, da mi je fajn.

Tudi moja poklicna pot me je pred kratkim odpeljala na novo dolžnost na General štab SV.

Vaša poklicna pot se nadaljuje v brigadi. Naj bo to Bohinjska Bela, Kranj, Pivka, Postojna, Novo Mesto ali Maribor, vi ste pripadniki 72.

brigade. In pred vami so novi izzivi. Morda se tega še ne zavedate, in vendar ste vedno bili in boste tudi v bodoče predstavljali pomemben člen v naši skupni obrambni politiki. Čakajo vas pomembne in odgovorne naloge. Globalno segrevanje, svetovna gospodarska kriza, pandemija »nove« gripe – vse to so postranske stvari v primerjavi s tem, kar boste vi v prihodnosti storili za Slovenijo ;). In prepričan sem, da boste to storili odlično in tako kot do sedaj – z iskrenim nasmehom.

Dragi moji, naj zaključim z iskreno zahvalo vsem tistim, ki ste mi vsa ta leta stali ob strani, ki ste me podpirali, mi pomagali in mi dovolili ter omogočili, da sem lahko opravljal svoje delo. Hvala tudi odgovornim za izkazano zaupanje ob prerazporeditvi na novo dolžnost. Zato naj velja vsem pripadnikom in pripadnicam 72. brigade: »Hvala, da sem smel v vaših vrstah delati ponosno in službi Domovine!« **Z odličnim spoštovanjem,**

poročnik Peter Jazbinšek

Primopredaja dolžnosti poveljnika 132. gorskega bataljona

V ponedeljek, 11. maja je v vojašnici Bohinjska Bela major Borut Cesar slovesno predal dolžnost poveljnika 132. GORB majorju magistru Janezu Pungaršku.

Poveljnik 72. brigade, podpolkovnik Ernest Anželj je majorju Borutu Cesarju, za uspehe pri razvoju in krepitvi pripravljenosti in ugleda 72. brigade, podelil zlato medaljo 72. brigade. Pripadniki 132. GORB so mu izročili darilo in se mu zahvalili za vse skupne dosežke ter mu zaželeli veliko uspehov na novi dolžnosti. Major Borut

Cesar je 15. maja prevzel novo mednarodno vojaško dolžnost v Monsu, v Belgiji. Novi poveljnik major magister Janez Pungaršek je pripadnik Slovenske vojske od leta 1991. Pred prevzemom dolžnosti poveljnika 132. GORB je delal na različnih dolžnostih v 31. območnem štabu, 32. gorski in 9. raketni brigadi ter na GŠSV. V letu 2000 je sodeloval v prvem slovenskem kontingentu v KFOR. V obdobju od leta 2004 do 2008 je delal na mednarodni vojaški dolžnosti v Bruslju in v času slovenskega predsedovanja Svetu EU sodeloval v delovni skupini Vojaškega odbora EU. Svoje izkušnje in znanja je pridobival in nadgrajeval na različnih izobraževanjih v Združenih državah Amerike in Švici.

nadporočnica Nataša Svetina

»Bilo je lepo in bilo je težko«

Še zadnjikrat, torej tretjič, sem uporabil citat iz knjige Nejca Zaplotnika "Pot". Prvič ob prevzemu enote, malo po tistem ko sem opravil razgovor pri odgovornih kadrovniki na GŠSV in mi je bilo jasno povedano, da je moje videnje karijerne poti pripadnika SV malce zgrešeno. Zamislil sem si namreč, da bi se po dobrih dveh letih opravljanja nalog namestnika poveljnika bataljona, najprej še malo kalil na štabnih dolžnostih v višjih poveljstvih, šele nato pa bi prevzel bataljon. Tako pa sem to dolžnost prevzel tri leta prej kot sem si želel. Drugič sem citat uporabil ob primopredaji dolžnosti poveljnika, tako rekoč na koncu enomesečnih intenzivnih priprav na selitev v tujino, priprav na zaključni izpit iz angleščine in pripravi predaje bataljona.

Bilo je lepo in bilo je težko. Pa ne, da bi bilo težko opravljati nalogo poveljnika bataljona, ki mi je bila zaupana. Težko je bilo gledati kako je enota kadrovske in materialno postajala siromašna, ker ni bila perspektivna in ko so bili predlogi, prošnje in zahteve enostavno spregledani. Predvsem pa je bilo lepo. V nekaj letih nam je, pripadnikom 132. GORB, uspelo prebroditi otroške bolezni usposabljanja pogodbene rezerve, uspešno smo, ob pomoči Centra za bojno usposabljanje, opravili zaključno preverjanje vodov ter se veselili ugotovitve, da so naši pripadniki na področju izvajanja individualnih veščin povsem primerljivi, če ne celo boljši od pripadnikov tako imenovanih »prioritetnih enot SV«. Zasluge za vse dosežke v zadnjih treh letih gredo predvsem tistim pripadnikom 132. GORB, ki enoto smatrajo za SVOJO in niso hodili na Bohinjsko Belo zgolj po plačo, na malico ter po potne stroške.

Vsem vam, ki ste mi pomagali vleči voz naprej, se iskreno zahvaljujem, za vašo pomoč in konstruktivno sodelovanje. Skupaj smo premagali vse izzive, ki so nam bili zadani. Brez vas 132. GORB nikoli nebi bil to, kar je. Enota, ki svoje naloge realizira uspešno, na način kot se od gornikov pričakuje. Hvala,

Borut Cesar, OF 3 SVN A, SO J5 PLX, SHAPE

Kosovo z vidika prvih pripadnikov NTT-ja 2. del

Sam si nekako ne morem predstavljati kako hitro beži čas. Pri pripravi na misijo je 6 mesecev ali 183 dni ali 4.392 ur ali 263.520 minut ali 15.811.200 sekund nekaj zelo dolgega. Na poveljstvu brigade čas zelo hitro teče in še dobro, da je tu nekdo, ki te spomni, da si še dolžan nadaljevanje članka.

V prvem delu sem se na kratko posvetil pripravam, odhodu, namestitvi in urejanju naših prostorov, kjer naj bi delali. Poleg teh aktivnosti si vsak poskus nekako organizirati tudi osebno življenje. To ni tako enostavno, saj imaš eno vozilo in tri ali štiri pripadnike, ki se dnevno vozijo iz švedske baze na delovno mesto v Prištino in še po opravih v Film City. Poleg tega pa so pripadniki še iz različnih držav in je to že kar zahtevna naloga. Prva dva meseca smo sami imeli avto pa je nekako šlo. Tudi delovni dan je večinoma potekal od 8. do 17. ure. Po končanem delu sem se odpravil na tek, vsaki drugi dan pa v fitnes. Z neko dejavnostjo se pač moraš ukvarjati. Moja sotrpina iz SV sta hodila celo na albanščino v organizaciji prevajalcev s Kosova, ki so delali za švedsko vojsko. Ob petkih zvečer smo se družili v našem NPE, kjer je skoraj vsak teden nekdo praznoval rojstni dan (v Prištini je več kot 26 pripadnikov SV, kolikor je pač tednov v 6 mesecih). Tja smo redno zahajali tudi zaradi interneta in branja domačega časopisja, ki je redno prihajal vsak dan ob 18. uri. Ob sobotah smo imeli še druženje znotraj MCA Div. In enem od prvih druženj sem predstavil Slovenijo. Predstavitve, ki sem jo uporabil že na šolanju v ZDA sem malo dopolnil in popestril. Nekaj propagandnega gradiva o Sloveniji in SV smo imeli sami, večino pa sem ga dobil v NPE. Na začetku nas ni bilo veliko (manj kot 30), čez kakšna dva meseca pa se je število skokovito povečalo, nakar se pripadniki NTT nismo več udeleževali tega druženja

Ko smo nekako uredili naše prostore (očistili), smo začeli razmišljati kako naj jih uredimo - kdo bo kje imel pisarno in kako oz. s čim bomo delali v teh prostorih. Interneta oz. omrežne povezave z bazo KFOR v Prištini ni in je tudi ni moč vzpostaviti. Prenos z USB ključki je problem že zaradi same narave dokumentov. Tudi tiskanje dokumentov je bilo na začetku težavno, saj smo lahko uporabljali samo printer v MCA Div, ki je edini imel priključek za USB ključ in ni bil stopnjevan z stopnjo zaupno. Ker je bilo možno s tega računalnika pogledati tudi svoj e-naslov je bil kar lepo zaseden. Poleg vsega pa še nismo imeli računalnikov. Težavo smo rešili z osebnimi računalniki in začeli postopoma delati na pripravah. Sčasoma so nam pripadniki KPC (kosovskih enot) zagotovili po en računalnik na pisarno in internet. Pred odhodom domov smo dobili kar lepo

število računalnikov, ki pa so bili načrtovani za nove kosovske enote (KSF). Ti so stali v skladišču in bi verjetno tam tudi ostali dokler ne bi ustanovili novih enot, če ne bi nekdo nekoga poznal, ki je s temi sredstvi upravljal. Občasni izpadi električne energije so nam delali kar nekaj preglavic, stanje se je malo popravilo, ko so nam prinesli UPS naprave, ki omogočajo, da računalnik ob izpadu elektrike lahko normalno izklopiš. Naš NTT je bil nastanjen na treh lokacijah. Prva in zelo pomembna lokacija je bil Ferizaj oz. Uroševac, kjer naj bi usposabljali vse nove pripadnike KSF. Tam smo imeli 10 skupin (Č in 3 PČ v vsaki skupini) za usposabljanje in še dodatne tri večje skupine, kjer so bili PČ za usposabljanje po specialističnih temah (medicina, vozilni, ..). V sklopu tega centra je bilo še 41 civilnih dolžnosti (prevajalci in administracija).

Ob našem prihodu na Kosovo je bil tam nastanjen še inženirski bataljon, ki pa se je kasneje preselil drugam. KFOR je tam začel graditi nove objekte in v kratkem zgradil nastanitveni objekt in jedilnico. drugi nastanitveni objekt je bil dokončan že ob našem prihodu (v njem so imeli v mesecu maju prvo večjo vajo, s poudarkom na reševanju v primeru letalske nesreče in potresa), tretjega - tudi nastanitvenega, pa so začeli graditi ob našem odhodu. Sama vojašnica je zelo velika saj ima tudi strelišče -400 m za osebno orožje, ki ga je obnovila ameriška vojska. Sem naj bi se kasneje preselilo poveljstvo TRADOC-a (kot naš PDRIU), ki je sedaj nastanjen v Prištini, v srednješolskem centru. V tej stavbi je bil nastanjen naš drugi del, ki je bil zadolžen za usposabljanje PČ in Č. Dokler ne bi bila popolnoma obnovljena vojašnica v Ferizaju bi se del usposabljanja izvajal tukaj. V tej stavbi bi moralo biti nastanjeno tudi poveljstvo s poveljnikom, ki pa se je kasneje odločil, da zaradi tehničnih ovir (izdelovanje papirjev, lažje komunikacije z ostalimi skupinami znotraj MCA Div, dostop do omrežja KFOR...), uredimo poveljstvo v Film Cityju. Ko so nadgradili še zgornji del kontejnerske zgradbe (meseca avgusta) so nam tam dodeli tri pisarne.

Naša osnovna naloga - usposabljanje KSF bi se moralo začeti že septembra 2008 vendar so zaradi prevelikega števila prispelih pripadnikov MCA Div in samih priprav (nastanitveni objekti, donatorskih konferenc povezanih z denarjem in MTS) to preložili na januar 2009. Samim pripadnikom KPC je bilo težko dopovedati, da ne bodo vsi enostavno prešli iz takratnih enot (KPC) v nove (KSF) ampak morajo za to službo dati prošnjo. Sledila je selekcija: PGS, test inteligence in zdravniški test. Posebna skupina je pregledala celotno ozadje določenega kandidata. Zaradi priprav dviga plač z dobrih 200 evrov (stotnik, major) na dobrih 400 evrov kandidatov seveda ni manjkalo. Usposabljanje polkovnikov in višje je bilo izvedeno že v mesecu novembru, s pomočjo angleških predavateljev. Na usposabljanje so bili povabljeni vsi, ki so podali zahtevek za

novi službo, vendar jih bo na koncu od vseh udeležencev usposabljanja samo polovica dobila službo v KSF. Dokončna odločitev kdo bo sprejet naj bi bila šele v januarju 2009. Istočasno so izvedli še usposabljanje za logistike od nivoja vojaka do častnika, ker je začela prihajati donirana oprema iz tujine. Rad bi izpostavil profesionalni in strokovni pristop vse pripadnikov MCA Div, ki so se trudili, da bi naše poslanstvo pri usposabljanju novih pripadnikov KSF potekalo na čim višji ravni. Težko si je zamisliti s kolikimi problemi se lahko nekdo sreča pri postavljanju nečesa novega, predvsem če je to vezano z usposabljanjem. Pozitivno so me presenetili tudi pripadniki turške vojske, predvsem s svojim znanjem in vojaškim pristopom. Pa še zadnji problem, za katerega ne vem kako so ga rešili. Predstavljajte si predavanje v angleškem jeziku, s prevodom v albanski in še v srbski jezik (v kolikor je prisoten pripadnik srbske narodnosti), hkrati pa imate tri predstavitve na steni. Kje pa so vprašanja in odgovori, ko pa imaš za posamezno temo na razpolago eno uro. Rešitev bi bilo zanimivo videti. Vsakdanje življenje na takšnih misijah v tujini je pač zanimivo, pestro in polno dogajanja.

višji štabni vodnik Klemen Beras, brigadni podčastnik

Obisk poveljnika sil v 72. brigadi

Poveljnik sil Slovenske vojske, brigadir Alan Geder, je v sklopu obiskov v podrejenih enotah v mesecu aprilu obiskal poveljstvo 72. brigade v vojašnici generala Maistra v Mariboru. Poveljnik 72. brigade, podpolkovnik Ernest Anželj in poveljniki enot 72. brigade so mu predstavili delo brigade in aktualno problematiko v enotah. Poveljnik sil je pripadnikom poveljstva 72. brigade podelil priznanja PSSV.

nadporočnica Nataša Svetina

Proslavili dan 14. INŽB in inženirstva Slovenske vojske

V petek, 22. maja je v Vinici 14. inženirski bataljlon obeležil svoj dan. Bataljlon je organiziral športna tekmovanja v odbojki, izdelavanju in plovbi s splavi, veslanjem s čolni ter v vlečenju vrvi. Tekmovali so pripadniki stalne in pogodbene rezervne sestave 14. INŽB, predstavniki poveljstva in ostalih enot 72. BR.

Slovesnost ob dnevu 18. BJRKBO

Dvaindvajsetega junija 18. BJRKBO praznuje svoj dan. Na ta dan, leta 1992, smo v enoto sprejeli in začeli usposabljanje prve vojake na služenju vojaškega roka, ki so prišli iz učnih centrov. Letos smo, 19. junija, priredili slovesnost in ob tej priložnosti povišali vojake v činih in podelili priznanja pripadnikom, ki so v minulem letu pomembno prispevali k realizaciji nalog bataljona in prepoznavnosti 18. BJRKBO izven vojašnice Kranj in izven meja Slovenije. V bataljonu smo dobili devet novih poddesetnikov in osem novih desetnikov.

Čestitke ob dnevu enote in hvala vsem, ki ste prispevali k uspešnemu delu 18. BJRKBO!

nadporočnica Hribar Lidija, 18. BJRKBO

V vojašnici Bršljin, v Novem mestu, je 5. junija potekala osrednja slovesnost ob dnevu inženirskega rodu Slovenske vojske, ki jo je pripravil 14. inženirski bataljlon. Na slovesnosti so pripadnicam in pripadnikom 14. inženirskega bataljona podelili priznanja PS SV, 72. brigade in enote. Slavnostni govornik, namestnik poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, brigadir Milan Obreza, je poudaril pomembnost razvoja inženirstva in strokovnost inženircev v Slovenski vojski. Petega junija, leta 1992, je bila iz učnih centrov v takratno 105. inženirsko četo napotena prva generacija nabornikov na usposabljanje za vojaško evidenčno dolžnost – pionir. Danes je v Slovenski vojski 14. inženirski bataljlon, v sestavi 72. brigade, edina inženirska enota. Inženirci so s svojo tehniko v veliko pomoč Civilni zaščiti ob naravnih in drugih nesrečah, po vsej Sloveniji. Sodelovali so pri odstranjevanju posledic poplav v Zasavju, postavljanju mostov na Jezerskem, v Vojniku, v Ribnici, na Predelu in Logu pod Mangartom, v Mirni, v Borovnici, v Lučah, v Solčavi in Gornjem Gradu, pri obnovi stopnišča na Blejskem otoku in v Železnikih.

nadporočnica Nataša Svetina

Dan odprtih vrat vojašnic 72. brigade

V soboto, 9., 16. in 23. maja, so vojašnice Slovenske vojske, ob Dnevu Slovenske vojske in ob spominskem dnevu na pekrske dogodke, odprle svoja vrata širši javnosti.

V vojašnici na Bohinjski Beli so si 9. maja obiskovalci lahko ogledali opremo in vozila enot, gorniške filme, prikazno vajo in prelet letal Pilatus, PC 9. Svoje moči so obiskovalci lahko preizkusili tudi v plezanju na umetni steni in v streljanju z zračno puško.

V vojašnici Pivka so si 16. maja obiskovalci lahko ogledali opremo in vozila enot, gasilcev, se popeljali s tankom M 84 in si ogledali reševanje ranjencev iz gorečega vojaškega vozila. Domačini so pripravili folklorne nastope in vožnjo s konjsko vprego. Vojašnico Pivka je obiskal tudi državni sekretar na MO mag. Uroš Krek.

Vojašnica generala Maistra v Mariboru je svoja vrata odprla 23. maja, ob spominskem dnevu na pekrske dogodke. Opremo in vozila enot SV so predstavili: 14. INŽB, 18. BJRKBO, 45. OKB, 132. GORB, 460. AB, 17. BVP, 20. MOTB, 74. MOTB, 11. BZV, BRZOL in Športna enota SV. V vojašnici so se predstavili tudi Policijska uprava in poklicna gasilska brigada Maribor, Gorska reševalna služba, Civilna zaščita, Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Združenje Sever in Zveza častnikov Slovenije. V dinamičnem delu predstavitve je Brigada zračne obrambe in letalstva z letali Pilatus PC 9 preletela vojašnico, Garda se je predstavila s programom rokovanja z orožjem, v vojašnici pa so pristali tudi štiri padalci iz Športne enote. Referat za pridobivanje kadra je obiskovalcem pripravil predstavitev možnosti štipendiranja in zaposlitve v SV, pogodbenega sodelovanja v rezervni sestavi in prostovoljnega služenja vojaškega roka. Vikarja Slovenske vojske, Vito Muhič in Aleksander Erniša sta blagoslovila zbrane motoriste. Poveljnik 72. brigade podpolkovnik Ernest Anželj je sprejel delegacijo Območnega združenja slovenskih častnikov Mislinjske doline in z njihovim predsednikom, Lojzom Kamnikom, slovesno podpisal listino o sodelovanju med združenjem in poveljstvom 72. brigade. Za mlajše obiskovalce je bilo zelo zanimivo »plezanje« na balkon stavbe, ki ga je izvajala Gorska reševalna služba; pripadniki vojašnice generala Maistra pa so pripravili tudi otroške delavnice – sestavljanje znakov enot, risanje s kredo, barvanje z maskirnimi barvami, itd. Ob lepem vremenu je vojašnico obiskalo okoli 5000 ljudi. Obiskovalci so si ogledali tekmovanje v kuhanju golaža, ki ga je organiziral 37. VTP in

poskusili vojaški golaž, otroci pa pico, pripravljeno v kuhinji EVOJ Maribor. Za veselo vzdušje je skrbela glasbena skupina Rdeči dečki.

Vojašnico generala Maistra je obiskala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič in si v spremstvu načelnika GŠSV, in podžupana Mestne občine Maribor, Andreja Verliča ogledala predstavitve. Načelnik generalštaba generalmajor mag. Alojz Šteiner se je v spremstvu vojakov udeležil pohoda od vojašnice do Pekar, kjer je potekala slovesnost ob pekrskih dogodkih.

nadporočnica Nataša Svetina

Plezalna stena v Bohinjski Beli

Koncert 72. brigade in ORKSV v Mariboru

V Veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru je 2. aprila 72. brigada priredila tradicionalni koncert Big Banda Orkestra Slovenske vojske, ob obletnici rojstva generala in pesnika Rudolfa Maistra-Vojanova. Letos je bil koncert, v sodelovanju z Mestno občino Maribor, posvečen tudi praznovanju 60. letnice ustanovitve zveze Nato. Koncert je namenjen predvsem pripadnicam in pripadnikom 72. brigade, njihovim družinskim članom in prijateljem ter vsem, ki uživajo ob poslušanju odlične glasbe. Big Band Orkestra Slovenske vojske je pod taktirko dirigenta in vokalista Rudolfa Strnada, ob vokalni podpori solistke Eve Hren,

izvedel program slovenskih in ameriških skladb. Izvajalci so poslušalce glasbeno popeljali skozi zgodovino ljudskih, narodnih in zimzelenih popevk, v zanimivi in razgibani interpretaciji znanih melodij. Program večera je dodatno obogatil nastop vokalnega kvinteta Završkih fantov, ob spremljavi citer Cite Galič, ki so zapeli tudi dve Maistrovi pesmi. Koncerta se je udeležila tudi »Maistrova Katica« - gospa Katarina Lešnik, ki je generalu Maistru, ob njegovem bivanju na Zavrhu v Slovenskih goricah, nosila »cajtnge«, kot je to zelo slikovito opisal pisatelj Tone Partljič v črticah o Rudolfu Maistru. Profesor Aleš Arih, pobudnik Maistrovih prireditev na Zavrhu, je gospe Lešnik izročil šopek za njen 90. rojstni dan. Predsednik Evro-atlantskega sveta, dr. Anton Bebler je pohvalil zgledno sodelovanje 72. brigade z Mestno občino Maribor, Gasilsko zvezo Maribor, Policijsko upravo in policijskimi postajami Maribor ter drugimi društvi in organizacijami v Mariboru. V dvorani so bili v uniformah, poleg pripadnikov Slovenske vojske, tudi pripadniki gasilcev in policije ter člani veteranskih društev.

nadporočnica Nataša Svetina

Srečanje zaposlenih 710. učnega centra Pekre iz leta 1991

Poveljnik vojašnice generala Maistra in 72. brigade, podpolkovnik Ernest Anželj, je 23. maja, ob dnevu odprtih vrat vojašnice, organiziral srečanje zaposlenih pripadnic in pripadnikov 710. učnega centra v Pekrah v letu 1991. Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič se je zbranim zahvalila za njihov trud, pogum in požrtvovalnost pri usposabljanju prve generacije slovenskih vojakov na služenju vojaškega roka v takratni Teritorialni obrambi in jim izročila spominske kovance. Načelnik generalštaba generalmajor mag. Alojz Šteiner pa jim je podelil spominske plakete. Leta 1991 je 34 zaposlenih v učnem centru v Pekrah usposabljalo 120 nabornikov. Za podporo usposabljanja jih je skrbelo 14, ostali pa so bili neposredni izvajalci usposabljanja, in sicer inštruktorji, ki so bili poveljniki oddelkov, poveljniki učnih enot oziroma poveljniki vodov in učnih čet.

nadporočnica Nataša Svetina

Negovanje zgodovinskega spomina v Slovenskih Goricah za trajnostno vrednoto

Spominsko sobo so svečano odprli 14. septembra leta 1986 v okviru 30. krajevnega praznika KS Voličina. O Zavrhu in Maistrovem življenju v tem kraju je spregovoril njegov borec in predsednik mariborskega Društva Maistrovih borcev Zmago Porekar. Prva slovenska vojska, ki jo je na lastno pest novembra 1918 ustanovil Rudolf Maister – je med drugim povedal Zmago Porekar – je bistveno posegla v nadaljnji razvoj slovenskega naroda. Izjemno vplivnemu generalu Maistru pa so kmalu pričeli nalagati krivice, ki so se stopnjevale do njegove nasilne upokojitve in vse do smrti leta 1934'. Preurejena hiša na Zavrhu, v kateri je Maister preživel prosti čas pri prijatelju Franju Štupici iz Lenarta, je z ureditvijo spominske sobe ponovno dobila ustvarjalni vsestranski Maistrov navdih. Pred otvoritvijo so člani Društva slovenskih pisateljev, Slovenskega konservatorskega društva, Slavističnega društva Maribor in občinske kulturne skupnosti Lenart pripravili okroglo mizo o Maistru vojaku, politiku in pesniku. Zatem so udeleženci pisateljskega srečanja iz Štatenberga organizirali še literarni večer s svojimi in predvsem pesnimi Rudolfa Maistra-Vojanova. Umetniški prispevek je s pomnikom (reliefom Rudolfa Maistra) sklenil ptujski kipar Viktor Gojkovič. Ob krajevnem prazniku so pripravile razstavo kmečkih jedi članice aktiva kmečkih žena. Te so nato v vseh letih sodelovale pri Maistrovih proslavah in slovesnostih na Zavrhu. Z otvoritvijo spominske sobe so bili na nek način zaokroženi napori občine Lenart, da bi Maistrovi borci za severno slovensko mejo dobili zasluženno mesto v zgodovini. Leto 1984 je bilo zagotovo prelomno, takrat so Aleš Arih, Zmago Porekar, Franc Grajfoner in takratna podpredsednica SO Lenart Vida Šavli² začeli uresničevati projekt ureditve Maistrove spominske sobe in širše uveljavitve njegovih dejanj za Slovenijo. Znali so si pridobiti somišljenike tako med krajanji Zavrha kot med uglednimi kulturnimi delavci. Znali so potrčati na vrata različnih ustanov in krajanov ter na ta način pridobiti sredstva za ureditev spominske sobe. Njena otvoritev je bila praznik, dogodek, katerega se pomni. Udeležili so se ga mnogi ugledni

Maister na Kogu (Sv. Bolfenk), - mož z brki na levi, viden iz profila, ki sedi. Slika je bila najbrž posneta med leti 1925 - 1930.

gostje in poznavalci življenja generala Maistra. Leta 1988 so zbori takratne SO Lenart sklenili, da se za zgodovinske zasluge v bojih za severno mejo podeli Zvezi prostovoljcev borcev za severno mejo 1918-1919 domicil občine Lenart. Borci so bili nanj izjemno ponosni. V bistvu se je začelo pravo gibanje za priznanje Maistrovega dela in čeprav je bil Zavrh na nek način na obrobju tega dogajanja, je odigral vidno vlogo. Domačinom je trdno stala ob strani takratna SO Lenart na čelu z Vido Šavli, ki rada pripominja, "da so s Projektom Zavrh s pomočjo Maistrove spominske sobe, stolpa in kleti in s celostnim pristopom ureditve tega kraja želeli promovirati Slovenske gorice v širši slovenski prostor". Poteza je na dolgi rok celo uspela in tudi to je izročilo završkih spominskih slovesnosti.

Slednje so od samega začetka pod vodstvom neutrudnega Aleša Ariha prinašale veliko človeško toplih vsebin, hkrati pa tudi aktualnih političnih sporočil in tem za krepitev slovenskega domoljubja. Ena od stalnic dogajanja na Zavrhu je tudi Katica Lešnik, "Maistrova Katica", ki se klenega generala dobro spominja. "Prepričana sem, da takrat na Zavrhu živeli ljudje, ki so bili predvsem viničarji, niti do jeli niso, kakšnega človeka gosti njihov

gospod Stupica. Toda, ker je bil gospod Stupica tod največji posestnik in je imel največ viničarij, je imel v svoji bližini in na svojem posestvu tudi največ krajanov ter delavcev. Tako je lahko prišel v stik z ljudmi v tem kraju tudi Rudolf Maister. Odrasli so morali delati in ni bilo časa za pogovor z gospodom. Bili pa so na razpolago otroci, ki so tekali naokrog".

Med njimi je bilo tudi dekletce, staro deset let, ki je bilo vsega radovedno in je veliko govorilo. Z gospodom Rudolfom Maistrom, ki je bil prav tako radoveden in se je rad pogovarjal, sta kmalu postala prijatelja in sogovornika. Mala Katica mu je iz Lenarta na Zavrh prinašala knjige in časopise in mu jih tudi brala. Ker pa ji branje ni šlo najbolje od rok, se je tega učila pod vodstvom generala³. Ta je Katico učil tudi pravilnega govorenja, zanimal se je za preproste ljudi in njihovo življenje, za domače izraze in predmete. Domačini so tudi preko otroških pripovedi nekoliko pobližje spoznali Maistra in ga vzeli za svojega, tako kot gospoda Stupico⁴, ki jim je dajal delo, streho nad glavo in vsakdanji kruh. Za Maistrovimi prireditvami je povezano tudi ime vokalnega moškega kvinteta Završki fantje pod umetniškim vodstvom Darka Škergeta. Prvič so na Zavrhu zapeli leta 1985,

na na generala Maistra

ednotenje njegovega dela (2. del)

Dr. Marjan Toš

od takrat so vselej izvajalci kulturnega programa, v katerem je več kot deset let sodeloval tudi ženski nonet KUD Voličina pod vodstvom Boža Čobca. Ustvarjalni pečat so prireditvam dodali še oblikovalka kulturnih programov na Maistrovih prireditvah prof. Andreja Lep, pokojni član SNG Maribor Jože Zupan, amaterski gledališki igralec Silvo Safran in povezovalka programov Darinka Čobec in seveda množica domačinov in posameznikov soustvarjalcev iz lenarške ZKO⁵ (zdaj ZKD⁶) pod vodstvom Marije Šaupperl ter kolektiv zelene bratovščine LD Voličina. Brez njih ne bi bilo Zavrha.

Pravi razmah so prireditve na Zavrhu doživete po letu 1990 v samostojni slovenski državi. Organizatorjem so se pridružili mnogi novi posamezniki iz Lenarta in še nekaterih krajev, svoj prispevek pa je trajnemu spominu na generala dodala tudi Slovenska vojska. Priča smo bili nekaterim odmevnim okroglim mizam in strokovnim posvetovanjem. Leta 1991 je bila tema Zavrha "General Maister in poveljniki nove slovenske vojske", leta 1992 "Rudolf Maister-Vojanov-pesnik"; leta 1993 je bilo strokovno posvetovanje ob 75-letnici bojev za severno mejo, leta 1994 pa so v okviru Maistrovih prireditev predstavili knjigo Maistrov Zavrh avtorja Aleša Ariha. Prireditve so se izjemno razmahnile in z njihovo pomočjo so bili iz pozabe časa izbrskani tudi nekateri Maistrovi sodobniki iz lenarškega okolja. Organizatorji pa so se soočali tudi z nekaterimi nepotrebnimi nevednostmi, saj je po sprejetju zakona o denacionalizaciji prišli tudi do denacionalizacije štupečeve vile na Zavrhu, v kateri je bila od leta 1986 odprta Maistrova spominska soba. Zadeva je dvignila na noge množico kulturnikov in sprožila tudi javne proteste, a vse skupaj ni zaleglo. Spominska soba je bila zaprta in prenesena in vojašnico Generala Maistra v Maribor. Tam je naletela na velik odziv in je še danes lepo obiskana. Lenarški organizatorji pa se niso dali. Čakali so do leta 1999. Takrat je bil obnovljen kulturni dom na Zavrhu, v katerem je našla domovanje tudi nekolk drugačna postavitev Maistrove sobe. Za obnovo je poskrbela občina Lenart⁷. Zaradi prostorskih težav se je do tega časa nekaj

Maistrovih prireditev zvrstilo v Lenartu in v Voličini. Leta 1995 so predstavili vlogo velikega lenarškega narodnjaka in staroste Sokola dr. Milana Goriška⁸, leta 1996 dr. Franja Rosino in in njegove sodobnike, leta 1997 dr. Ožbolta Ilauniga, lenarškega kronista, pisatelja in sodnega starešina. Leta 1998 je izšla knjižica ob 80-letnici lenarškega Sokolskega društva, bile so predstavljene likovne upodobitve generala Maistra z odmevnim referatom dr. Sergeja Vrišerja, leta 1999 pa so na pročelju završkega kulturnega doma odkrili Maistrov relief, delo ptujskega kiparja Viktorja Gojkoviča.

Leta 2000 je bila na Zavrhu izvedena Maistrova koračnica v izvedbi orkestra Slovenske vojske in žalna koračnica generala Maistra. Obe je napisal Slavko Avsenik mlajši. Prikazan je bil dokumentarni film Milana Ljubiča "Podoba vojaka-Rudolf Maister, general in pesnik", ki je bil nato predelan in leta 2001 na Zavrhu ponovno predvajan kot učno gradivo. Na slovesnosti leta 2000 je bil slavnostni

govornik general-podpolkovnik dr. Iztok Podbregar, načelnik Generalštaba Slovenske vojske. V kulturnem programu so poleg orkestra Slovenske vojske nastopili Završki fantje, Ženski nonet Voličina, učenci OŠ Voličina in Inge Šipek Vodnjov. Osrednje dejanje prireditev na Zavrhu leta 2001 je bil obisk predstavnikov Društva general Maister v Lenartu in Zavrhu, kjer je tekla beseda o skupnih naporih za negovanje zgodovinskega spomina. Drugi del prireditev pa je bil v znamenju razglasitve rezultatov literarnega natečaja na temo general Maister, ki ga je razpisalo Ministrstvo za obrambo. Natečaj je vseboval dve temi in sicer „Rudolf Maister-poet Slovenec, general, poveljnik prve Slovenske vojske“ in „Rudolf Maister in naš čas“. V kulturnem programu so poleg Završkih fantov nastopili če člani trobilnega kvinteta orkestra Slovenske vojske in pesnica Ivanka Simonič.

Opombe:

- Rudolf Maister je bil rojen 29. marca 1874 v Kamniku kot najmlajši sin finančnega uslužbenca Franca Maistra in Frančiške, rojene Tomšič. Oče je bil rojen v pečarski družini na Ptuj, mati pa v krmečki in poštarški družini v Trebnjem na Dolenjskem. Leta 1894 je na Dunaju končal kadetsko šolo, služboval je v Ljubljani, Celovcu, Brucku, Przemyslu, Celju, Gradcu in v Mariboru. Leta 1905 se je poročil z Marico Stergerjevo iz Logatca. V zakonu sta se jima rodila sinova Hrvoj in Borut. Umrli je 26. julija 1934 na Uncu pri Rakeku. Ob prevozu njegovih posmrtnih ostankov z Unca v Maribor se je generalu Maistru poklonila velika množica ljudi tudi v Ljubljani in v Celju. Kot navaja Lojze Penič, eden najboljših poznavalcev njegovega vojaškega delovanja, so v Mariboru pripravili mrtvaški oder v veži mestnega magistrata, kjer so se od njega poslovili Mariborčani. Dne 28. julija 1934 so generala Maistra z velikimi častmi pokopali na pobreškem pokopališču v Mariboru. Leta 2006 so njegov grob na pobudo Društva generala Rudolfa Maistra Maribor posebej označili.
- Projekt Maistrove spominske sobe oziroma Maistrovih spominskih prireditev je od samega začetka podpiralo celotno občinsko in politično vodstvo takratne lenarške občine, vključno s takratnim predsednikom občinske skupščine Edom Zorkom, ki je bil hkrati tudi predsednik skupščine Kulturne skupnosti Lenart (razen Vide Šavli pa predstavnikov takratnih občinskih oblasti v Lenartu katerji Završkih dogodkov v svojih spominih oziroma zapisih ne omenjajo ali posebej navajajo. Za Vido Šavli navajajo funkcijo »predsednica SO«, kar je dejansko postala šele leta 1986). Naklonjen mu je bil tudi vrh Kulturne skupnosti Lenart, v kateri sta se za Zavrh angažirali Darinka Čobec in še zlasti Karla Mojcenovič. Darinka Čobec se spominja, da se je razgovora na Zavrhu večkrat udeležil že omenjeni Edo Zorko (izjava z dne 6.6.2007).
- Povzeto po navedbah Katice Lešnik na mnogih javnih prireditvah, srečanjih in pogovorih o Maistru na Zavrhu. Katica Lešnik je postala nekakšen »mit« Maistrovega dogajanja na Zavrhu, kolikšen pa je bil dejanski obseg njenega poznavanja generala Maistra in resničnega sodelovanja z njim, pa bo treba podrobneje še proučiti in znanstveno osvetliti. Nekateri posamezniki iz Zavrha so ji v zadnjih letih očitali, da si je vse skupaj izmislila in da sploh ni prava »Završka Katica«, kar jo je občutno prizadelo.
- Franjo Štupica (1873 – 1937), lenarški notar in velik Maistrov prijatelj. Bil je med pobudniki za ustanovitev Sokolskega društva Lenart, nekaj časa tudi njegov predsednik in narodnjak, ki je sodeloval v znamenitih narodnostnih bojih med Nemci in Slovenci pri Lenartu v desetletju pred prvo svetovno vojno. Po prvi svetovni vojni se je umaknil iz političnega in javnega življenja, deloval kot lenarški notar in slovel kot odličen in napreden vinogradnik na Zavrhu. Kdaj sta Maister in Štupica začela prijateljevati ni znano. Verjetno na Dunaju v času študija. Znano pa je, da sta se že iz mladosti poznali njuni ženi (prim. Bogo Teply, Narodnosti in politični boji pri Lenartu v desetletju pred prvo svetovno vojno, Svet med Dravo in Muro, Maribor 1968; Marjan Toš, Sokolsko društvo Lenart, Lenart 1998).
- ZKO-Zveza kulturnih organizacij.
- ZKD-Zveza kulturnih društev.
- Obnova je vzpodbujal takratni lenarški župan Ivan Vogrin, ki je imel do Zavrha in Maistrovih prireditev tako kot njegovi predhodniki (Jože Škrlec in Slavko Kramberger) veliko razumevanje in je organizatorjem nudil vsestransko podporo.
- Dr. Milan Gorišek (1878 – 1957), lenarški narodnjak, kulturni in politični delavec, Maistrov sodobnik in podpornik v času bojev za severno mejo. Dr. Gorišek je za Maistrovo vojsko zbiral denar in skrbel za prehrano vojakov in oficirjev. Iz Slovenskih gorci se je rekrutiralo tudi veliko prostovoljcev. Dr. Gorišek je imel v prvi polovici 20. stoletja pri Lenartu izjemno vlogo na kulturnem, političnem in društvenem področju. Bil je organizator sokolskega gibanja, starosta lenarškega Sokolskega društva, aktivno je deloval pri gasilcih, organiziral je tudi odsek Slovenskega lobskega društva pri Lenartu. Nekaj časa je bil tudi lenarški župan. Ob izbruhu 2. svetovne vojne je pred nemško okupacijo pobegnil v Bosno.

Preverjanje premestljivega JRKB analitičnega laboratorija

V četrtek, 4. junija, smo opravili preverjanje premestljivega JRKB analitičnega laboratorija 18. BJRKBO. Dan prej je enota izvajala še zadnje aktivnosti za preverjanje, sodniki so pripravili kontrolne liste za preverjanje. Preverjanje je temeljilo na dveh sklopih. Prvi sklop je zajemal pregled sektorskih nalog od kadrov do zvez, drugi sklop pa praktično preverjanje mobilnih laboratorijev. Ta sklop je bil tako za preverjane kot za sodnike veliko bolj zanimiv. Skupine za vzorčevanje so dobile nalogo lociranja in jemanja vzorca na terenu ter transportiranje le tega do laboratorija. Opravili pa so tudi postopke

dekontaminacije vzorcev in moštva. Nalogo so zaključili z analizo vzorcev v mobilnih laboratorijih in poročilom o izledkih. To je bilo prvo preverjanje enote in opreme v enoti. Pokazala se je pomembnost delovanja poveljstva laboratorija, delo skupin za vzorčenje, oddelka za dekontaminacijo in mobilnih laboratorijev. Znanje in motiviranost enote je pot k uspehu in nadaljevanju dela laboratorijev. Želimo jim še, da jim bo oprema dobro služila in bodo tudi nadrejeni imeli posluš kaj in koliko še potrebujejo za delo.

nadporočnica Lidija Hribar,
18. BJRKBO

Novi dekontaminatorji

Aprila je 18. BJRKBO, po uspešno končanem večmesečnem usposabljanju, dobil 26 novih dekontaminatorjev. Usposabljanje je bilo razdeljeno na teoretični in praktični del. Teoretični del je zajemal seznanjanje s specialistično opremo, vojaki so se spoznali z različnimi RKB detektorji, meteorološko postajo, zaščitno opremo in s samo

dekontaminacijsko postajo ter njenim glavnim delom - sistemom za dekontaminacijo. Praktično usposabljanje smo izvajali na dveh terenskih usposabljanjih. Najprej so vojaki v vojašnici Bohinjska Bela postavljali dekontaminacijsko postajo. Menjavali so se v različnih vlogah in spoznali zahtevnost dela v težki zaščitni obleki. Na bližnjem vadišču Mačkovec so postavili RKB opazovalnico in se seznanili s postopki dela. Na drugem terenskem usposabljanju smo poleg dela s sistemom za dekontaminacijo in preverjanjem individualnih veščin, sodelovali kot označevalci pri oddelčnem preverjanju izvidniške čete JRKB. Zadnji dan terena pa smo izvajali splošne pehotne taktične postopke obrambe in napada na utrjeno točko. Usposabljali smo se iz taktičnih postopkov vkrčavanja in izkrcavanja iz helikopterja, kar smo "okronali" z taktičnim letom s helikopterjem COUGAR AS 532 iz vojašnice Kranj v CU Vipava, kjer so vojaki preverili svojo strelsko usposobljenost na trenažerjih FATS in NOPTL. Nagrada za uspešno opravljeno preverjanje je bila strokovna ekskurzija z ogledom vojaškega muzeja v Pivki. Usposabljanje smo uradno zaključili s podelitvijo potrdil o opravljenem usposabljanju in pohvalami najboljšim pripadnikom.

vodnik Janže Klun in
vojak Blaž Lipuš, 18. BJRKBO

Terensko usposabljanje izvidniške čete

V mesecu marcu smo se odpravili na še enega od mnogih terenskih usposabljanjih. Dan pred nami je odšla na teren poveljniško-logistična četa, ki je do našega prihoda vzorno (ampak brez šale) uredila tabor. Na teren smo se premaknili kot konvoj, s spremstvom vojaške policije.

Glavni poudarek na pet dnevnem terenskem usposabljanju je bilo urjenje oddelkov v izvidniški taktiki. Izvedli smo tudi preverjanje oddelkov čete, s scenariji možnega realnega dogajanja ... nekoč ... nekje ... Med dvema sosednjima državama je prišlo do spopadov, ker je ena od obeh podpirala lokalno separatistično organizacijo, katere cilj je bil izvesti odcepitev in priključitev k drugi državi... (vam zveni znano?); no, do tega je res prišlo in posredovala je koalicija, ki je uspešno ločila sprte strani. Scenarij je nadalje predvideval, da je na območju OSVAD Postojna bataljonska bojna skupina GROM, kateri je dodana izvidniška četa JRKB. Zakaj? Zato, ker smo predvideli, da imajo nasprotnikove skupine, ki še vedno delujejo na območju, na voljo tudi razna sredstva (kot so minometne mine 120 mm), polnjena z bojnimi strupi HD (iperit), GA (tabun), GB (sarin), GD (soman), VX ali DP (difozgen), ki jih lahko uporabijo kot improvizirane mine... Na območju odgovornosti je bil tudi opuščen kemični laboratorij, katerega vodja dr. Psiha, je znanstvenik s sumljivo preteklostjo (izvajanje poskusov na živalih in ljudeh, razvoj kemičnega orožja), ki bo poskušal nadaljevati z izdelavo kemičnega orožja v omejenem obsegu.

Poveljniki oddelkov so dobili povelje za delovanje in naslednji dan, v zelo zgodnjih urah, odšli na naloge; postaviti so morali JRKB nadzor na različnih območjih, odkrivati nasprotnikove skupine, opazovati za morebitnimi kemičnimi napadi, ipd. V nadaljevanju se je scenarij razvil tako, da so odkrili lokacijo laboratorija. Sledil je napad na laboratorij, zajetje dr. Psihe in nekaterih pomembnih dokumentov, ki so razkrivali nadaljnje načrte (kemične napade)... medtem se je dodajalo še to, da so nekateri oddelki izvidovali komunikacije ter naleteli na take in drugačne skupine, da so pripadniki EEB motili zveze....

Za intermezzo smo v času usposabljanja izvedli še streljanje s puškomitraljezi FN MAG z lahkih izvidniških vozil na Baču. Skratka, videli smo (ponovno), da imamo zelo dobre oddelke in zelo dobre poveljnike; reakcije so bile prave, motivacije pa ni zmanjkalo do konca, čeprav je bilo bolj malo spanja... vsaj za nekatere...

Zahvaljujemo se pripadnikom POVLOGČ za vso oskrbo in namestitve; bili smo pozitivno presenečeni! Za konec: še eden od terenov, ki pa bo res ostal v dobrem spominu, kot Gotenica zadnjič!

nadporočnik Gorazd Stergar,
poveljnik Izvidniške čete JRKB

Preverjanje lahkih vodov za dekontaminacijo

Lahka četa za dekontaminacijo (LČD) 18. bataljona za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, iz Kranja je namenjena in opremljena za JRKB dekontaminacijo ljudi, vozil in sredstev. Sestavljena je iz treh lahkih vodov za dekontaminacijo (LVD) in poveljstva čete. Enota se je februarja 2009 vrnila iz misije KFOR 18 na Kosovu, kjer se je dokazala z izredno dobrim delom. Četi je bila, kot prvi slovenski enoti v zgodovini KFOR-ja, zaupana zahtevna in odgovorna naloga varovanja glavnega poveljstva KFOR-ja, v bazi Filmcity, v Prištini. Četi se je za to delo osebno zahvalil poveljnik sil KFOR, general Gay.

Po vrnitvi s Kosova je sledil mesec koriščenja dopustov, takoj za tem pa so se pričele priprave za preverjanje vodov. Priprave so zajemale ponovitev postopkov posadk s sistemi za dekontaminacijo v različnih scenarijih in usposabljanje voznikov s sistemom vzdrževanja vozil, vožnje in označevanjem kolon. Cela četa se je 25. maja taktično premaknila iz vojašnice Kranj na OSVAD Postojna, kjer se je razmestila ter uredila še zadnje podrobnosti za preverjanje. Situacija se je pričela 27. maja, ob 2. uri zjutraj, ko je 1. LVD dobil nalogo dekontaminacije objekta. Da pa naloga ne bi bila enostavna je

poskrbelo vodstvo vaje s predpostavko o najdenem neeksplozivnem ubojnem sredstvu v objektu. Istočasno je bil aktiviran tudi 3. LVD z nalogo dekontaminacije zemljišča, z incidentom počene pnevmatike na 25 tonskem specialnem vozilu, s sistemom za dekontaminacijo. 2. LVD pa je ta dan prevzel naloge varovanja tabora, kjer je moštvo doživelo

napad ostrostrelca in napada na patroljo. Moštvo se je na oba incidenta odzvalo hitro in strokovno, vse ranjene so pravočasno in pravilno oskrbljene evakuirali v ROLE 1, v bazi. Po zaključku nalog in vrnitvi vodov v tabor je sledila analiza dela, postopkov in ocenjevanje dela poveljnikov vodov ter posredovanje napotkov za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Naslednji dan so vsi trije LVD-ji opravili taktični premik na določene lokacije in naloge. V vojašnici Postojna je 1. LVD opravil dekontaminacijo artilerijskega orožja, z dodatno nalogo - nesreča v kemični tovarni in priprava voda za sprejem stotih kontaminiranih ljudi in sedmih tovornih vozil. Na lokaciji Kosmač je 2. LVD postavil dekontaminacijsko postajo za izvedbo dekontaminacije lahkih izvidniških vozil Kobra in njihovih posadk. V vojašnici Pivka pa je 3. LVD začel z delom na dekontaminacijski postaji s postopki dekontaminacije tankov. Zvečer je sledila analiza izvedenih aktivnosti, ki je pokazala, da so vodi resno pristopili k opravljanju nalog in k odpravi ugotovljenih nepravilnosti prejšnjega dne. Kot dodatno "popestritev" naj omenim še vremenske pogoje, od peklenske vročine do dežja in neutrudno delo naših kolegov iz OIB.

Za vse pripadnike LČD je bilo to preverjanje izziv in spodbuda, da bo naše delo v prihodnje še boljše, bolj zavzeto in strokovno! »Dekosi« znamo, hočemo in zmoremo!

Štabni vodnik Jure Erzar, četni podčastnik

Streljanje z lahкими izvidniškimi vozili

V petek, 29. maja, je lahki izvidniški vod izvidniške čete 18. BJRKBO izvajal pripravljalno streljanje s puškimitraljezom 7,62 mm FN MAG, ki je del nadgradne bojne enote (NBE) lahkega JRKB izvidniškega vozila. Operater v izvidniškem vozilu daljinsko upravlja NBE - s kamerami, nameščenimi v NBE, spremlja dogajanje, usmerja orožje in proži. Delo operaterja nadzira poveljnik vozila, ki lahko po potrebi ustavi ogenj. Vse dogajanje poteka v zaprtem vozilu, kar lahkim izvidniškim vozilom omogoča ognjeno delovanje tudi v pogojih JRKB-kontaminiranega okolja.

Pripravljalno streljanje so izvedli na zaporedni številki 1 in 2. Streljali so z mirujočega vozila na tri stacionarne tarče 1x1 m na razdaljah 800, 400 in 100 m ter z vozila v premiku na stacionarne tarče na razdaljah od 800 do 400 m ter od 400 do 100 m. V pripravljalnem območju so posadke, ki jih sestavljajo poveljnik vozila, operater in voznik, pripravile vozilo na delovanje. Na izhodiščni liniji so napolnili strelivo in na ognjeni liniji pričeli s postopki streljanja. Operater je moral poiskati cilj, izmeriti razdaljo z laserskim daljinomerom in po odobritvi poveljnika odpreti ogenj (kratki rafali). Večina posadk je prvič opravila streljanje. Za varno in uspešno delo posadk na strelišču je poskrbel inštruktor za NBE vodnik Lovšin, ki je res dobro pripravil vse operaterje na delo. Streljanje sta si ogledala tudi poveljnik 72. BR in brigadni podčastnik.

nadporočnik Gorazd Stergar, poveljnik izvidniške čete

Analitska vaja »LCAT 2009«

Vaja s pravimi bojnimi strupi (Live Chemical Agent Training – LCAT) je potekala od 19. do 24. aprila v slovaškem vadbenem centru Zemianske Kostofany. Predstavljala je enega od vrhuncev usposabljanj JRKB enot, saj je bilo potrebno pripraviti in analizirati vzorce, ki so vsebovali ekstremno toksične snovi.

Analize na usposabljanju je izvajal Premestljivi jedrsko radiološko kemijsko biološki analitični laboratorij. V tednih pred vajo smo urili postopke priprave vzorcev in identifikacije bojnih strupov. Postopke smo izvajali s standardnimi simulanti bojnih strupov, ki so po nekaterih lastnostih (hlapnost, polarnost, struktura) podobni bojnim strupom, vendar so bistveno manj toksični. Na ta način smo določili primerno koncentracijsko območje in optimizirali metode priprave vzorcev, njihovih analiz in identifikacije. Z analitiki slovaškega referenčnega laboratorija smo se pred vajo dogovorili o:

- okvirnih koncentracijah bojnih strupov (varnost) - priprava realnih vzorcev bojnih strupov v primernem koncentracijskem območju, ki zagotavlja identifikacijo, vendar brez dodatnega tveganja;
- postopnem dvigovanju zahtevnosti analiz - prvi dan smo analizirali le vzorce, ki so vsebovali simulante bojnih strupov, ki so veliko manj toksični, drugi dan smo analizirali vzorce z bojnimi strupi, znane sestave, tretji dan smo analizirali razkrojne produkte bojnih strupov v vzorcih z neznano sestavo, četrti dan je bila naloga najbolj zahtevna, saj smo analizirali neznane vzorce, ki so vsebovali tako bojne strupe, kot tudi njihove razkrojne produkte;
- o delu z realnimi vzroci.

Na začetku in na koncu vaje so nam odvzeli in pregledali vzorce krvi. To je običajen pregled, pri katerem določajo aktivnost holinesteraze, ki mora biti pred vajo zadosti visoka. Holinesteraza je encim, ki ga blokirajo živčni bojni strupi (encim znižuje koncentracijo neurotransmiterja acetilholina in omogoča

normalen prenos živčnih impulzov). Po končani vaji aktivnost holinesteraze ponovno izmerijo saj je zmanjšanje njene aktivnosti lahko pokazatelj izpostavljenosti živčnim bojnim strupom. Pred začetkom analize bojnih strupov je zelo pomembna priprava: osebje, ki bo izvajalo analitiko mora biti poučeno o varnem delu; zaščitna sredstva morajo biti takoj dosegljiva (zaščitna maska, avtoinjektor z regeneracijo holinesteraze, dekontaminacijska sredstva); v digestoriju zagotoviti dovolj dekontaminacijske raztopine, ki omogoča nevtralizacijo vsega bojnega strupa, ki se nahaja v vzorcu; osebje je dobro seznanjeno s postopkom dela.

Analitiki slovaškega referenčnega laboratorija so nam pripravili realne vzorce, kakršne bi prinesli vzorčevalci. Vzorce so vsebovali živčne bojne strupe (sarin, soman, VX, ciklosarin), mehurjevca (luizit, iperit), psihokemijski bojni strup (BZ), dražljivce (PS, CS, CR) ter množico razkrojnih produktov. Delali smo z različnimi matriksi (sestavami vzorcev): z brisi površin, z vodnimi in organskimi raztopinami in vzorci materiala (pesek). Vsak od

Sprejem neznanega vzorca v transportni embalaži

Znak Premestljivega jedrsko radiološko kemijsko biološko analitičnega laboratorija.

matriksov zahteva svoj način priprave in je na nek način izziv za analitika. Vzorce, kontaminirani s bojnimi strupi, običajno vsebujejo več spojin, ki jih je pred identifikacijo potrebno ločiti. V ta namen smo uporabili plinski kromatograf, sklopljen z masno-selektivnim detektorjem (GC/MSD) podjetja Agilent (7890A GC System in 5975 MSD). Aparatura se je izkazala za zelo zanesljivo, ponovljivost rezultatov in kvaliteta ujemanja spektrov je bila navdušujoča. AMDIS (Automated Mass Spectral Deconvolution & Identification System) je izdelek Nacionalnega Inštituta za Standarde in Tehnologijo (NIST) in je namenjena kasnejši obdelavi kromatogramov. Razvit je bil v sodelovanju z ameriškim ministrstvom za obrambo in je eden od pripomočkov inšpektorjev Organizacije za prepoved kemičnega orožja. Je izredno močno orodje, ki ga uporabljamo za identifikacijo spojin v vzorcih, katerih sestave ne poznamo. Program AMDIS masne spektre, pred primerjavo s tistimi iz standardnih knjižnic masnih spektrov, očisti v več korakih: dekonvolucija (filtriranje in pridobitev prvotnega signala), analiza ozadja, korekcija sprememb bazne linije, ekstrakcija vrhov, ki so blizu skupaj. Na koncu sledi primerjava čistih spektrov s tistimi iz knjižnice masnih spektrov Organizacije za prepoved kemičnega orožja. Čiste spektre lahko primerjamo tudi z drugimi knjižnicami, mi smo jih primerjali s knjižnico NIST05a, ki vsebuje preko 163.000 spektrov različnih organskih spojin. Največji izziv vaje so bile identifikacije spojin v vzorcih, katerih sestave nismo poznali. Zadnji dan je bila med vzorci tudi vodna raztopina, ki so jo pripravili dva tedna pred vajo. V tem času je del bojnih strupov hidroliziral, zato so bili v vzorcu prisotni tako bojni strupi kot tudi njihovi razkrojni produkti. Identifikacija razkrojnih produktov bojnih strupov je pomembna, ker nakazuje, da je

Kratka slovesnost s podelitvijo priznanj po uspešno opravljeni vaji iz analiz vzorcev ki so vsebovali prave bojne strupe.

Mobilni kemijski laboratorij podjetja EM TRONIC iz Maribora. S pomočjo hidravličnih nog ga lahko naložimo na tovorno vozilo. Vsebuje aparature potrebne za varno identifikacijo bojnih strupov in nekaterih toksinov.

bil uporabljen bojni strup. Spojin, ki smo jih zaznali v vzorcu v naravi ni. Za nevtralizacijo bojnih strupov smo uporabili dva pripravka (10 % BX-24 v vodi (Cristanini S.p.A.) in 5 % raztopino kalcijevega hipoklorita v vodi z 1 % etanola), ki s hidrolizo in oksidacijo hitro in kvalitetno nevtralizirata poznane bojne strupe. Priprava vzorcev je v celoti potekala v digestoriju z rokavicami, ki ločuje prostor, v katerem se nahaja analitik (v laboratoriju). Samo tam se rokuje z ekstremno toksičnimi in smrtonosnimi spojinami. V digestoriju je nižji tlak (v primerjavi z laboratorijem), da v primeru puščanja ne bi moglo priti do kontaminacije. Atmosfera v laboratoriju in znotraj digestorija je ves čas pod nadzorom detektorja za bojne strupe (spektrometra na ionsko mobilnost). V času vaje, ko smo analizirali vzorce s pravimi bojnimi strupi, smo zaradi višje varnosti poleg vgrajenega detektorja uporabili še dodatne, ki so nam jih posodili analitiki iz Slovaškega referenčnega laboratorija. Zadnji dan so slovaški analitiki vzorčili delovne površine v laboratoriju ter vzorce analizirali na prisotnost bojnih strupov. Pred odhodom domov smo prejeli potrdilo, da smo predali vse preostanke vzorcev, ki so vsebovali bojne strupe ter da so površine v laboratoriju čiste. Vaja je bila odlična priložnost za izmenjavo informacij o rokovanju z vzorci, o postopkih analiz in interpretaciji rezultatov. Opravili smo preizkus analitske opreme in izdelanih priporočenih operativnih postopkov za pripravo in identifikacijo vzorcev neznane sestave. Kvaliteta rezultatov (identificirani vsi bojni strupi in simulanti ter veliko razkrojnih produktov bojnih strupov in njihovih derivatov) povečuje zaupanje v analitsko opremo in priporočene operativne postopke. Varno in kakovostno opravljeno delo je možno le ob dobrem sodelovanju vsega osebja v laboratoriju. Zato je ta vaja prispevala tudi k krepitvi zaupanja med sodelavci.

Zahvala gre osebju slovaškega referenčnega laboratorija, saj so se resnično potrudili in pripravili zanimive vzorce. Hvala tudi strokovnjakom Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor za strokovne nasvete v zvezi z izvedbo kemijskih analiz ter Uradu za kemikalije, kjer so nam priskrbeli Centralno analitsko bazo podatkov Organizacije za prepoved kemičnega orožja, s pomočjo katere smo identificirali bojne strupe in njihove razkrojne produkte. Upam, da bo podobnih urjenj v prihodnosti več, saj smo se v nekaj dneh veliko naučili.

VVU XI. r. Andrej Fister
Vodja mobilnega kemijskega laboratorija,
PJRKBALAB, 18. BJRKBO

Viri:

- OPCW Central Analytical Database, Organizacija za prepoved kemičnega orožja, december 2008
- Agilent NIST05a Libraries
- <http://chemdata.nist.gov/mass-spc/amdis/>
- http://www.nist.gov/public_affairs/techbeat/tb2005_1222.htm
- Markku Mesilaakso, Chemical Weapons Convention Chemicals Analysis, Wiley2005
- Paul A.D'Agostino, Chemical Warfare Agents, Forensic Science Handbook of Analytical Separations, Vol. 6, 2008 (839-872)

Osnovnega tečaja »Preživetja v naravi« se je udeležilo 15 pripadnikov 18. BJRKBO. Namen tečaja je učenje na lastni koži v naravi, daleč stran od civilizacije in birokracije. S predpisano opremo (brez hrane in vode) smo se izkrcali iz vozil pri zajezi-tvenem jezeru v Kočevski reki, kjer nas je pričakal inštruktor Šole preživetja, Brane T. Červek.

Sledil je pregled opreme in razdelitev v skupine. Pod jezom smo zabredli v Kočevsko Reko, kjer smo imeli občasno vodo do gležnjev, drugič do pasu, spet do kolen... Inštruktor je ves čas hodil z nami in nas seznanjal z zdravilnimi, hranilnimi in preventivnimi rastlinami. Mi pa smo jih »basali« v vse možne žepe, ker smo se zavedali, da bo to naša hrana v naslednjih dneh. Pri rastlinah je potrebno biti previden, kajti ob nepoznavanju lahko pride do hudih zastrupitev. Med potjo je imela vsaka skupina svojega »ranjenca«, za katerega je bilo potrebno narediti priročna nosila in ga nesti po reki. Še pred mrakom smo prispeli do Mokrega potoka, kjer smo postavili tabor. Pri gradnji tabora je pomembna njegova pravilna postavitev, izbira in uporaba priročnih materialov, funkcionalnost ter odpornost na vremenske razmere. Sledil je orientacijski pohod z dodatnimi nalogami na posameznih točkah in vrnitev v tabor v temi. Na tej stopnji smo bili že kar precej izčrpani, saj smo hodili cel dan brez pijače, žvečili smo le rastline. V taboru smo s priročnimi sredstvi zakurili ogenj in ga vzdrževali do jutra. Ker nas je noč brez spalnih vreč dodobra premrazila, smo se naslednji dan še enkrat lotili postavljanja bivakov, tokrat z več izkušnjami in boljšo tehniko. Vsako jutro se je pričelo z urejanjem tabora, nabiranjem drv in pregledom morebitne prisotnosti klopov na našem telesu. Naučili smo se zakuriti ogenj z različnimi priročnimi sredstvi. Sledili so orientacijski pohodi po skupinah, s katerimi smo si na točkah prislužili dobrine. Navajenim na vojaške škornje, nam je hoja brez njih utrdila noge. Po dveh dneh je postalo lažje saj je tretji dan usposabljanja prišla na vrsto voda. V bližnjem potoku smo postavili dva jeza, s čimer smo pripravili ribnik, v katerega smo dali ribe. Izdelovali smo

priročno orodje in orožje (tomahavk, sekiro, kopje, osti, lok, vrvi) ter pripravljali čaje, ki so nam s svojimi učinki pomagali ostati pri močeh. Naučili smo se narediti vodni filter za pitno vodo, kar nam je olajšalo pridobivanje tekočine v telo. Seznanili smo se z izdelavo peči in hladilnika v zemlji. Po štirih dneh smo si z lastno iznajdljivostjo in napotki inštruktorja prislužili večerjo. V neposredni bližini so nas spremljali medvedi, klopi in divji prašiči. Bistvo nauka preživetja v naravi je, da si vedno znaš pomagati, narediti in najti stvari, ki jih nujno potrebuješ: vodo, ogenj, hrano, orodje in orožje... Neprecenljiva izkušnja, ki je vsakemu posamezniku pustila globok vtis in malce spremenila pogled na svet, v katerem živimo. Naša naloga pa je, da to znanje posredujemo naprej.

poročnica Ela Tonin Mali
vojakinja Maja Kremesec

Usposabljanje pripadnikov pogodbene rezervne sestave za sodelovanje na operacijah kriznega odzivanja

V 132. gorskem bataljonu v Bohinjski Beli, so od 1. do 30. aprila usposabljali 40 pripadnikov pogodbene rezervne sestave (PPRS) iz treh enot 72. brigade - 132. GORB, 460. AB in 45. OKB, ki bodo sodelovali na operacijah kriznega odzivanja. Enomesečno usposabljanje PPRS je potekalo iz osnovnih individualnih veščin. Namen usposabljanja je približati stopnjo združljivosti med PPRS in pripadniki stalne sestave, s končnim ciljem enotne stopnje usposobljenosti vseh pripadnikov, ki bodo sodelovali na operaciji kriznega odzivanja. Poudarek je na usposabljanju z avtomatsko puško F 2000 S in v uporabi opreme bojevnika 21. stoletja. PPRS bo napoten v sestavo

20. kontingenta Slovenske vojske v operaciji kriznega odzivanja KFOR na Kosovu (SVNKON 20 KFOR), za obdobje 6 mesecev, v času od avgusta 2009 do februarja 2010.

Ena pripadnica in 39 pripadnikov pogodbene rezervne sestave so 14. aprila, na strelišču Bač, prvič streljali z avtomatsko puško F 2000 S 5,56 mm in uspešno opravili prvo pripravljalno streljanje z avtomatsko puško. S tem so opravili usposabljanje za uporabo avtomatske puške F 2000 S 5,56 mm in seznanitev s podcevnim bombometom 40 mm (LG1).

Vodja streljanja, nadporočnik Peter Verdnik in vodja usposabljanja, štabni vodnik Branko Roškar, sta bila zelo zadovoljna z zavzetostjo PPRS pri usposabljanju in z rezultati opravljenega streljanja. Brigadni podčastnik, višji štabni vodnik Klemen Beras, je še posebej pohvalil šest podčastnikov PPRS, ki svoje naloge opravljajo z visoko ravno usposobljenosti, zaradi česar se njihovo delo ne razlikuje od dela pripadnikov stalne sestave.

Vojakinja Petra Lipovšek, PPRS iz 132. gorskega bataljona je povedala: »Osnovno usposabljanje je zelo podobno tistemu, ki smo ga imeli med rednimi vpoklici na usposabljanje. Razlika je v dodanih, novih vsebinah, kot je avtomatska puška F 2000 S in v dnevnem razporedu usposabljanja. Pri rednih vpoklicih smo se usposabljali od četrтка do nedelje, po celodnevem urniku, zdaj pa se usposabljamo od ponedeljka do petka, od 7.30 do 15.30.« Povedala je še, da se kot edina pripadnica v skupini za usposabljanje PPRS za sodelovanje v sestavi SVNKON 20 KFOR počuti dobro in enakovredno ostalim kolegom. Nadaljnja usposabljanja, do 30. junija, potekajo v 10. motoriziranem bataljonu.

nadporočnica Nataša Svetina

Streljanja s pehotno oborožitvijo

Pripadniki pogodbene rezervne sestave 132. GORB so v dveh terminih usposabljanja, v mesecu juniju, izvedli tudi streljanje z formacijskim pehotnim orožjem. Vpoklicani pripadniki so po izvedenih predhodnih pripravah in prikazanem streljanju, brez večjih težav izvedli streljanja z avtomatsko puško M70, ostriročno puško, puškomitraljezom in pištolo Beretta. Streljanja z vsemi orožji so izvedli po novem programu streljanj s pehotnim orožjem, kar pomeni več različnih situacij in uporaba vseh možnih položajev za streljanje. Pripadniki pogodbene rezerve so dobili »ta pravi« občutek, ko ti zmanjka strelske kondicije. Nov način streljanja je zanimivejši in zahtevnejši. Streljali so z večjim številom streliva, s prekinitvami zaradi polnjenja okvirjev, menjavo položajev in okvirjev ter pogostejšimi zastoji. BŠ

Usposabljanje PPRS- vžig eksploziva na Počku

Pripadniki pogodbene rezervne sestave 132. GORB, so v dveh terminih usposabljanja, v mesecu marcu in aprilu, izvedli tudi vžig minsko-eksplozivnih sredstev (MES). Vseh 100 vpoklicanih pripadnikov je brez težav, po predhodnih pripravah, izvedlo vžig 100 g gospodarskega raztreliva AMONAL na pripadnika, s počasi gorečo vžigalno vrstico in detonatorsko kapico št. 8. Pripadniki so bili visoko motivirani in tudi v bodoče (ob ponovnem podaljšanju pogodbe) pričakujejo še več takšnih in podobnih usposabljanj. Po izvedenem usposabljanju smo v skladu z okoljsko ozaveščenostjo izvedli popolno sanacijo Poligona za vžig in preizkušanje MES Zelena dolina. BŠ

Delovna akcija 14. inženirskega bataljona

Pripadniki pogodbene rezervne sestave 14. INŽB so 23. maja, ob svetovnem dnevu biotske raznovrstnosti (22. maj) in mednarodnem dnevu naravnih parkov (24. maj), sodelovali na delovni akciji KP Kolpa v Krajinškem parku Kolpa. Delali so na treh deloviščih v parku. Skupaj s čebelarji so pomagali urediti Belokranjsko čebelarsko učno pot v Žuničih, kjer so pokosili travo, postavili dodatno stopnišče v najstrmejšem delu poti ter nasuli gramoz na obstoječo pot. Druga skupina je v Činčarkah pri Preloki v strmini ročno pomagala

odstranjevati zaraščenost in s tem dodatno urediti tipičen belokranjski stelnjak, ki ga ureja KP Kolpa v okviru aktivnosti ohranjanja biotske raznovrstnosti. Tretja skupina pa je domačinom v Pobrežju pomagala odstranjevati zaraščenost na Grajski poti (javni poti), ki je bila opuščena pred več desetletji. Po poti bodo v bodoče spet omogočeni hoja, ježa in prevoz z manjšimi prevoznimi sredstvi. V kratkem bo odprta tudi pešpot za pohodnike, kot zadnji košček obkolpskih poti v parku.

nadporočnik Robert Oštir, 14. INŽB

Srečanje upokojencev MORS v Vojašnici generala Maistra

Vojašnica generala Maistra v Mariboru je 11. junija gostila upokojence MORS, ki so se zbrali na letnem srečanju Društva upokojencev MORS, v organizaciji njihove sekcije Ptuj-

Maribor in 72. brigade. V vojašnici jih je obiskal in nagovoril načelnik GŠSV, generalmajor magister Alojz Šteiner. Načelnika GŠSV je v vojašnici sprejel poveljnik vojašnice generala

Maistra in 72. brigade, podpolkovnik Ernest Anželj in mu predstavil pripadnike poveljstva 72. brigade in poveljnike enot v vojašnici.

nadporočnica Nataša Svetina

Usposabljanje PPRS 45. OKB

V mesecu maju, so pripadniki pogodbene rezervne sestave 45. OKB izvedli redno usposabljanje. Na tankovskem strelišču Bač so izvedli šolsko streljanje s sovprežnim mitraljezom PKT na tanku M-84 in pripravljano streljanje z avtomatsko pištolo »škorpion«, kalibra 7,65 mm. Poveljnik 72. brigade in brigadni podčastnik, ki sta obiskala PPRS na usposabljanju sta bila z motiviranostjo in delom pripadnikov PPRS na usposabljanju zelo zadovoljna. Po končni analizi dela je poveljnik 72. brigade za dobro opravljeno delo pohvalil posamezne pripadnike.

nadporočnica Nataša Svetina

Tečaj usposabljanja inštruktorjev mirovnih operacij na Češkem

Od februarja do aprila sem sodeloval na tečaju »Peace support operations instructor training course« v Vyškovu na Češkem. Namen tečaja je izobraževanje, urjenje častnikov in podčastnikov, ki načrtujejo, izvajajo in svetujejo vojaškemu osebju v lastnih državah. Tečaj seznanja kandidate s tehnikami usposabljanja in s potrebnimi vešččinami za izvajanje mirovnih operacij do nivoja voda in zajema: metode usposabljanj z načrtovanjem, pripravo in načrtovanje urjenja z osebno oborožitvijo ter učne ure na terenu; taktiko mirovnih operacij, tehnike in postopke na nivoju oddelka in voda; načrtovanje, pripravo in izvajanje praktičnih postopkov ter njihovo prikazovanje; vaje in urjenje taktike, tehnike in postopkov, ki se nanašajo na izvajanje mirovnih operacij na terenu. Tečaj so vodili angleški inštruktorji, z dolgoletnimi operativnimi izkušnjami iz različnih konfliktnih območij s celega sveta. Zame osebno je bil ta tečaj pomembna življenjska izkušnja in nadgradnja mojega vojaškega znanja. Sodeloval sem s pripadniki vseh rodov vojske, ki so

prihajali iz različnih držav sveta. Kljub različnosti kultur udeležencev tečaja in težav pri premagovanju jezikovnih preprek smo uspešno sodelovali na usposabljanju.

**vodnik John Allakaj,
poveljnik oddelka LČD,
18. BJRKBO**

Uspešno prvo polletje za pripadnike 72. POVLOGV

Delo v 72. poveljniško logističnem vodu (POVLOGV) je v I. polletju zaznamovala uspešna realizacija rednih nalog kljub veliki obremenitvi z izrednimi nalogami. Nemeteno smo izvedli tudi vsa načrtovana usposabljanja PPRS v rednih terminih. Velik prispevek za boljše počutje PPRS in STAS je prispeval kaplan Vito Muhič, saj so se v času vpoklica PPRS vsako nedeljo odvijala bogoslužja v Kapelici sv. Boštjana v VGM.

Na delovnem obisku v enoti, ki so ga bili še posebej veseli pripadniki PPRS, je brigadni podčastnik višji štabni vodnik Klemen Beras podelil čine vojakom, ki so bili povišani.

Večje aktivnosti naše enote v zadnjem obdobju:

- Logistična zagotovitev prireditve v VGM ob dnevu SV in otvoritvi prenovljenega objekta Kadetnice (pri izvedbi naloge sta nam izdatno pomagala 670. POVLOGB in 74. MOTB),
- logistična zagotovitev na Dnevu odprtih vrat v VGM in sodelovanje v častni enoti za sprejem ministrice za obrambo in NGŠSV (pri izvedbi naloge so sodelovale vse POE 72. BR in EVOJ Maribor),
- zagotavljanje logistične podpore na prireditvi ob 18. obletnici pekrskih dogodkov v Pekrah,
- logistična zagotovitev na srečanju upokojujencev MORS in sodelovanje v častni enoti za sprejem NGŠSV (pri izvedbi naloge so nam pomagale POE 72. BR, 74. MOTB in EVOJ Maribor),

- logistična zagotovitev na strelišču Apače pri izvedbi streljanja z tujimi vojaškimi atašaji,
- zagotavljanje ozvočenja na Dnevih odprtih vrat v vojašnicah Bohinjska Bela, Murska Sobota, VGM in drugih prireditvah v okviru 72. BR in SV,
- logistična zagotovitev na prvenstvu SV v malem nogometu in odbojki,
- CVS na področju logistike z različnimi organizacijami na širšem področju Maribora,
- sodelovanje oddelka za zveze pri predstavitvi 72. brigade v Europarku Maribor.

Pripadniki naše enote so dosegli odlične rezultate z ekipami 72. brigade na različnih športnih tekmovanjih (nogomet, odbojka, streljanje, gorski tek, odbojka na mivki). Najboljše športne rezultate je v tem obdobju dosegel poddesetnik Jani Laznik, kot član ekip 72. brigade v dvoranski odbojki in odbojki na mivki, s katerima je osvojil naslov prvaka SV.

Speš se je pokazala visoka stopnja usposobljenosti, kolektivni duh in kohezivnost med pripadniki STAS in PPRS 72. POVLOGV ter pripravljenost vseh, da dajo svoj prispevek k uspešnosti in prepoznavnosti 72. brigade.

**štabni vodnik Darko Jeza,
višja vodnica Brigita Medeot**

17. memorialni tek Boštjana Kekca

V petek, 29. maja, je v okolici Bohinjske Bele, potekal 17. memorialni tek Boštjana Kekca. Tekmovanja se je udeležilo 77 pripadnikov in 22 pripadnic iz poveljstev in enot Slovenske vojske. Memorialni tek v 132. gorskem bataljonu organizirajo od leta 1994, v spomin na svojega pripadnika Boštjana Kekca, vsestranskega športnika, ki je izgubil življenje na drugi najvišji gori sveta K-2. Od leta 2007 pa je spominski tek posvečen vsem pokojnim pripadnikom 132. gorskega bataljona. Tek je v prvih letih potekal na relaciji Bohinjska Bela – Kranj in je bil zaradi svoje dolžine izziv za najboljše pripravljene pripadnike SV. Zadnja leta je dolžina krajša, a še vedno zahteva dobro pripravljenost vsakega udeleženca tekmovanja. **Nataša Svetina, foto: 132. GORB**

4. otroška varnostna olimpijada

V sredo, 3. junija, je na Sladkem vrhu, v občini Šentilj, potekalo finalno tekmovanje 4. otroške varnostne olimpijade. V finalu je tekmovalo 20 ekip osnovnošolcev iz podravskega območja. Pripadniki vojaške policije so osnovnošolcem v spremljevalnem programu predstavili vozilo, referat za pridobivanje kadra pa je otrokom odgovarjal na radovedna vprašanja o vojski. Na prireditvi se je predstavil tudi pripadnik Športne enote, motorist Sašo Kragelj. Poveljstvo 72. brigade je na povabilo Policijske uprave Maribor, skupaj z Upravo za zaščito in reševanje - izpostavo Maribor in Ptuj, ekipami medicinske reševalne službe iz Maribora in prostovoljnimi gasilskimi društvi iz območja Policijske uprave Maribor, sodelovalo v ožjem organizacijskem odboru otroške varnostne olimpijade, ki je potekala od aprila do junija. Letos se je varnostne otroške olimpijade udeležilo 88 ekip osnovnošolcev, v finalu je nastopalo 200 otrok. Namen projekta je, da osnovnošolci skozi igro in s skupinskim delom spoznajo najbolj pogoste elemente nevarnosti ter se seznanijo s samozaščitnim obnašanjem oziroma načini ravnanja v različnih nevarnih situacijah ali pri različnih nesrečah, ki se vsakodnevno dogajajo. Organizatorji otroške varnostne olimpijade želijo v naslednjem letu projekt razširiti na nacionalno raven. Ugotovitve preteklih let kažejo, da otroci dobljena spoznanja v projektu tudi uporabljajo, saj je manj otrok udeleženi v prometnih nesrečah in drugih nevarnih dogodkih. Manj je tudi poškodb na poti v šolo in domov ali pri igri.

Nataša Svetina

Prvenstvo SV v malem nogometu in odbojki

V Mariboru so, 18. maja, potekala tekmovanja v odbojki in malem nogometu za Prvenstvo Slovenske vojske. Tekmovanje je v sodelovanju s Športnim društvom Železničar organizirala 72. brigada. Najboljše ekipe v malem nogometu so bile: PSSV + 5. OIB + 11. BZV + 17. BVP + 430. MOD + ESD; BRZOL in PP. Najboljše moške ekipe v odbojki so bile: 72. brigada, 1. brigada in GŠSV + PDRIU; najboljše ženske ekipe pa: GŠSV + PDRIU, 1. brigada in PSSV + 5. OIB + 11. BZV + 17. BVP + 430. MOD + ESD.

Nataša Svetina

Strelsko tekmovanje s tujimi obrambnimi vojaškimi atašeji

V sredo, 3. junija, je na strelišču Apače potekalo tradicionalno strelsko tekmovanje s pištolo, ki ga za tuje obrambne vojaške atašeje, akreditirane v Sloveniji, vsako leto pripravi GŠSV. Strelskega tekmovanja se je udeležilo osem tujih obrambnih atašejev s pomočniki in družinskimi člani, pripadniki MORS, GŠSV ter 72. brigade. Streljanje je organiziralo in izvedlo poveljstvo 72. brigade s poveljniško logistični vodom. Najboljši strellec je bil pripadnik 72. brigade, stotnik Peter Verdnik, s 94 krogi.

Nataša Svetina

Prvenstvo Slovenske vojske v šahu

V petek, 22. maja, je v Vojašnici Bohinjska Bela, potekalo Prvenstvo Slovenske vojske v šahu, v organizaciji 132. GORB. Tekmovanja se je udeležilo 12 igralcev iz osmih enot Slovenske vojske. Tekmovalci so igrali pet kol švicarskega sistema. Vsak igralec je imel na razpolago deset minut z dodatkom petih sekund po odigrani potezi. Zmagovalec prvenstva Slovenske vojske v šahu je Igor Mestek iz ESD, drugi je bil Štefan Cimer, upokojenec MORS in tretji Matej Keršič iz 132. GORB.

Klavdija Benet

Raziskovanje jam na Novi Zelandiji

“Za razliko od Sizifa ne začnemo vedno znova. Vsaka generacija prevzame znanje prejšnje, se pokloni trdemu delu, dognanjem in ustvarjalnosti svojih predhodnikov, in potisne kamen nekoliko dlje. Napredek je stvar novih teorij in natančnejših meritev; tak napredek pa gradi na predhodnem znanju in se skoraj nikdar ne vrne na dno. In ker je tako, naše delo še zdaleč ni nesmiselno in brez pomena. Ko potiskamo kamen proti vrhu, opravljamo najodličnejšo in najplemenitejšo nalogo: razkrivamo svet, ki mu pravimo dom, se veselimo čudes, ki jih odkrivamo, in predajamo svoje znanje tistim, ki sledijo.”
(Brian Greene – Tkanina vesolja, str. 40)

Zakaj pa ravno Nova Zelandija boste rekli?! Tam je Vsemogočni, pred več sto milijoni let, na kup nagnal bilijone polžkov, rakcev in ostalih jamarških prijateljev, »krasotvorcev«. Vse to je začel še z vodotoki, ustvaril jame in ves kič, ki gre zraven ter pred nekaj stoletji Angležem vzbudil migracijski čut in Aotearoo (deželo belega oblaka) »blagoslovil« s polomljeno angleščino. Tam so doma Maori in tudi tisti malo bolj nori - ekstremisti, bivši hipiji in gospodarji prstanov, »džankiji«, pa kivi, Kivi, zelena prostranstva, pristna divja narava, vulkani, gejzirji, plaže, Alpe, črede ovac, adrenalinofili, pivo, vino, JAME ... razlogov je preveč. Tja je poslal tudi nas! Izbrali smo tisto, ki največ obeta in kratko malo navdušuje. Pa še daleč je. Zares daleč! Jame v Waitomu so od koštanjeviške oddaljene natanko 18.123 kilometrov.

Novo Zelandijo oz. po domače Aotearoo sestavljata dva glavna otoka, Severni in Južni, ki ju ločuje 23 km širok Cookov preliv. Ležita v jugovzhodnem Pacifiku, najbližja celina Avstralija pa se nahaja približno 2000 km zahodno. Južno od Nove Zelandije je Antarktika,

severno od teh dveh velikih otokov pa so Nova Kaledonija, Fidži in Tonga. Površina Nove Zelandije meri kar okoli 270.000 km² (površina Slovenije je 20.273 km², torej okoli trinajstkrat manj). Je dežela neokrnjene narave, kar 80% od 4 milijonov prebivalcev pa živi v mestih. Tako ostajajo širna prostranstva neposeljena. Približno 30% dežele prekrivajo gozdne površine, 50% travniki in pašniki, 20% pa je obdelovalne površine. Uradna jezika sta angleščina in jezik staroselcev maorščina - rezultat koeksistence in simbioze različnih kultur.

Waitomo se nahaja 200 km južno od Aucklanda, največjega mesta na Novi Zelandiji. V Waitomu se nahaja eno izmed glavnih središč jamarstva (kot pri nas okolica Postojne, če seveda izpustimo Koštanjevico

na Krki), z jamarškim muzejem in razvitim turizmom. Ena izmed turističnih atrakcij je tudi Glowworm Cave, v kateri s stropa visijo črvi, ki v čakanju na svoj plen oddajajo modrikasto svetlobo in ustvarijo veličasten prizor. Petzlove naglavne lučke se lahko pred njimi skrijejo v globino teme. Kar 8 jam na območju Waitoma pa se nahaja na seznamu najdaljših jam na Novi Zelandiji. V ospredju kraljuje predvsem 12197 m dolgi Gardner's Guf. Raziskovali smo predvsem na tem območju, v jamah: Kairimu – Cloaca-Maxima, Ruacuri, Lucky Strike, Komrad, Mangapohue, Pukeroa in Piripiri cave, Povzetek raziskav: Raziskanih 8 jam, opravljenih 16 akcij, preplavanih in prehojenih 31 km rovov.

Olovec Andrej, 14. INŽB

SEZNAM PREJEMNIKOV PRIZNANJ 72. BRIGADE ZA OBDOBJE MAREC-JUNIJ 2009

1. PLAKETA 72. BR:

Karol TURK, PU Maribor

2. ZLATA MEDALJA 72. BR:

Alojz ZAVRŠNIK, Krško
Bojan POGRAJC, Ljubljana
Andrej OSTERMAN, Kranj
Borut CESAR, Ljubljana

3. ZLATI ZNAK 72. BR:

Rajko MIKLAVC, Kungota

4. BRONASTA MEDALJA 72. BR:

Zoran MATIČ, Vrhnika
Peter JAKSETIČ, Postojna

5. BRONASTI ZNAK 72. BR:

Enes PAŠALIČ, Ljubljana
Jože PLUT, Črnomelj
Martin ŠTEFANIČ, Novo Mesto
Alojz ZUPANČIČ, Novo Mesto

6. POHVALA POVELJNIKA 72. BR:

Cesar Borut, Ljubljana
Verdnik Peter, Maribor
Beras Klemen, Maribor
Roškar Branko, Ptuj
Krajnc Kristina, Maribor
Zupanc Marko, Kranj
Nardin Matjaž, Kranj
Hajdinjak Milan, Ljubljana
Ulčar Janez, Kranj
Ražman Tomaž, Koper
Nahtigal Jurij, Novo Mesto
Primož Bernard, Kranj
Momčilovič Goran, Kranj
Caf Aleš, Maribor
Pirman Boštjan, Ribnica
Pavliha Andrej, Slovenske Konjice

Najboljši vojak in podčastnik 72. brigade

v obdobju januar – marec 2009

NAJBOLJŠI PODČASTNIK
Višji vodnik Sebastijan Šiler
132. GORB

NAJBOLJŠI VOJAK
vojak Peter Jaksetič
45. OKB

*Irečno,
Vladka in Peter!*

sodelarci iz 72. brigade

